

oms

Interview
**Kunstproject over
overeenkomsten
Maria en vrouwen
van nu**

magazine voor senioren

NUMMER 3 | MAART 2022

— INTERVIEW —

**Voorzitters
KBO-Brabant en
artsenfederatie
KNMG in gesprek
over wetsvoorstel
Voltooid Leven**

— REPORTAGE —

**KBO Vlijmen bezoekt
Zwanenbroedershuis,
thuisbasis van het
Illustre Lieve Vrouwe
Broederschap**

— POLITIEK —

**Kabinet wil stijging
AOW loskoppelen van
minimumloon.
Wat betekent dit
voor AOW'ers?**

**Lees het
bewaar-Onsje
bij deze uitgave!**

Portretten
**Ouderen dagen
jongeren uit: 40 dagen
zonder alcohol!**

DE MOTION MIRAGE, MOBILITEIT ZONDER RIJBEWIJS

De Motion Mirage is een makkelijk te bedienen, elektrisch voertuig waarmee u zich niet alleen op wegen binnen en buiten de bebouwde kom kunt begeven, maar ook op fietspaden. Een invaliden-voertuig mag overal geparkeerd worden; ook op de stoep.

U heeft u geen rijbewijs nodig. Met een opgeladen accu heeft het standaard batterij pakket 50 km bereik en het Lithium pakket een bereik tot wel 75 km. Met de Motion Mirage rijdt u comfortabel overal naar toe. Standaard uitgerust met verwarming en radio. Compact, wendbaar, betaalbaar en volledig elektrisch, dat is de Motion Mirage.

Komt u gerust langs voor een proefrit of maak een afspraak bij een van onze vele dealers.

Green World Mobility Retail B.V.
Harsweg 20, 2461 EZ Ter Aar
Tel. 0172-600990
Info@greenworldmobility.nl
<https://greenworldmobility.nl>

JAARGANG 12 NR. 3 - 2022

Ons is een uitgave van KBO-Brabant en wordt 10 keer per jaar bezorgd bij de 120.000 leden.

Op www.kbo-brabant.nl kunt u de *Ons* laten voorlezen.
ISSN 2211-5277

REDACTIE KBO-BRABANT

Jacqueline Cuppers, Truus Noij, Wilma Schrover

REDACTIEADRES

Postbus 3240, 5203 DE 's-Hertogenbosch
(073) 644 40 66, ons@kbo-brabant.nl

CONCEPT EN REALISATIE

www.mooimag.com, Pauline Mulder (mooi mag.),
Susanne Mullenders (mooi mag.), Marike Ooms

VORMGEVING

Grafisch bureau Brust, Remco Brust,
Michelle Uit de Weerd - Leemkuil, Ilse Vesters

ADVERTENTIES

SGNM, Richard Onnes, richard@sgnm.nl,
Marsha Martens, marsha@sgnm.nl, (085) 003 04 47

KBO-Brabant draagt op geen enkele wijze
verantwoordelijkheid voor advertenties/bijsluiters in *Ons*.

DRUK EN AFWERKING

Habo DaCosta

LIDMAATSCHAP

Indien u een lidmaatschap bij de KBO in Brabant
wilt aangaan of opzeggen, dan kunt u terecht bij het
secretariaat van uw lokale KBO-Afdeling. U vindt de
adresgegevens op www.kbo-brabant.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of
openbaar gemaakt zonder KBO-Brabant daar vooraf van
in kennis te stellen. Het toesturen van foto's en teksten
impliceert toestemming tot publicatie in *Ons*. Toegestuurde
foto's en teksten worden niet automatisch geplaatst.

www.kbo-brabant.nl

www.facebook.com/kbobrabant

[@kbo_brabant](https://www.instagram.com/@kbo_brabant)

De erfenis van vaders Drees

Ik neem u mee terug in de tijd, 1947. Nederland lag er berooid bij, geplunderd door een bezetter. Woningnood, armoede, werkloosheid. In die omstandigheden ontwierp de minister van Sociale Zaken, Willem Drees, zijn Noodwet Ouderdomsvoorziening. Een uitkering aan mannen en alleenstaande vrouwen van 65 jaar en ouder zonder voldoende eigen inkomsten. Ouderen waren voortaan voor hun bestaan niet meer afhankelijk van hun kinderen. De morele solidariteit van het parlement lag toen op een hoog niveau: van links tot rechts steunde men de noodwet. In 1956 werd deze omgezet in de Algemene Ouderdomswet, AOW: een volksverzekering voor iedereen, en dus geen sociale voorziening voor alleen mensen die financieel door het ijs dreigen te zakken, zoals nu de Bijstandswet.

Aanvankelijk was het idee dat de AOW de gemiddelde loonstijging zou volgen, maar in de jaren tachtig heeft het parlement die koppeling buiten werking gesteld. Vanaf toen kwam de AOW langzaam op achterstand, evenals andere minimumregelingen. 'Voor de overheid goed nieuws, want hoewel het aantal ontvangers voortdurend toenam, daalden de AOW-uitgaven als percentage van het nationaal inkomen tot in deze eeuw', aldus Harrie Verbon, hoogleraar Openbare Financiën. Daarmee was de discussie over de betaalbaarheid van de AOW echter niet van tafel. Het groeiend aantal senioren zou leiden tot torenhoge belastingen of een groeiende overheidsschuld en dat was aanleiding om de AOW-leeftijd stapsgewijs te gaan verhogen naar 69,5 jaar. 'Wat dit betekent voor de laagstbetaalden, laat zich raden', aldus Verbon. 'Ze moeten langer doorwerken en kunnen minder lang van hun pensioen genieten dan mensen met een hoger inkomen.' Veel onderzoeken tonen immers aan dat mensen met een laag inkomen gemiddeld vijf (!) jaar korter leven en meer dan tien jaar ook nog in relatief slechte gezondheid.

Binnenkort bespreekt het parlement het voorstel om de verhoging van het minimumloon niet te laten doorwerken in een verhoging van de AOW. Dan moet blijken of de huidige parlementariërs in dit rijke land dezelfde unanieme morele grootsheid laten zien als hun collega's destijds in het berooide Nederland.

Leo Bisschops, voorzitter

Wilt u meer financiële armslag? Er kan veel meer dan u denkt!

Ook voor
aan- en verkoop
begeleiding

Als u ouder wordt, ontstaan er uiteraard nieuwe financiële woonvragen:

- Hoe kan ik mijn overwaarde verzilveren?
- Hoe regel ik het financieel goed voor mezelf en mijn (klein)kinderen?
- Hoe kan ik profiteren van de lage hypotheekrente?
- Hoe zit het met mijn hypotheek en mijn pensioen?

Profiteer nu van de mogelijkheden die u als senior op de woningmarkt hebt.

Het wordt tijd voor helderheid en antwoord op uw financiële woonvragen.

FVZ Vastgoed biedt helderheid en brengt uw financiële situatie in kaart. Wij komen bij u langs voor een vrijblijvend en kosteloos intakegesprek.

U kunt uw advies afspraak telefonisch of via de website inplannen.

FVZ Vastgoed

antwoord op uw financiële woonvragen

16

MENSEN

10/ *Els, Helma en Rennie over Vrouw in meervoud: een boek met schilderijen en gedichten over de verwantschap tussen Maria en de moderne vrouw*

16/ *Binnenkijken bij het Zwanenbroedershuis: thuisbasis van een van de oudste verenigingen van Nederland*

LEVEN

28/ *Ouderen en jongeren drinken 40 dagen geen alcohol: 'Het zou fijn zijn als de gewoonte eraf gaat'*

46/ *Muziek, dans, creatie en ontmoeting tijdens Grijs Gedraaid: 'Cultuurparticipatie heeft een positief effect op de gezondheid van ouderen'*

ONS BELANG

20/ *Zorgen KBO-Brabant en artsenfederatie KNMG over wetsvoorstel Voltooid Leven: 'Het is onvoldragen en onevenwichtig'*

26/ *Spaarders betaalden jarenlang te veel belasting. Wat ging er mis?*

38/ *Tekort aan woonzorgvisies bij Brabantse gemeenten: KBO-Brabant roept op seniorenverenigingen hierbij te betrekken*

43/ *Kabinet wil AOW niet laten meestijgen met minimumloon. Wat betekent dit voor AOW-gerechtigden?*

24

28

10

46

ELKE MAAND

- 06/** Schrijf ons!
- 08/** Ledenvoordeel
- 09/** Fotoalbum
- 24/** Ontspanning
- 33/** Juridische helpdesk
- 37/** Onsje geluk
- 51/** Op zoek
- 53/** Puzzel

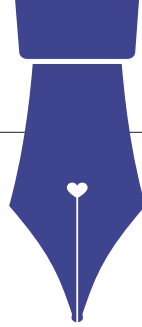
Verhalen, brieven en berichten
die ons bezighouden

FRANS ZEGERS: NIEUW LID ALGEMEEN BESTUUR

Frans Zegers werkte 45 jaar als leerkracht in het basisonderwijs in Uden. Hij combineerde dit met zijn lidmaatschap van de gemeenteraad

van Veghel, waarvan 26 jaar als fractievoorzitter van het CDA. Daarnaast was hij voorzitter van de fanfare en van de dorpsraad van Eerde, waar hij woont. Al jaren zet Frans zich in voor de geloofsgemeenschap van dit kerkdorp, maakt hij deel uit van het bestuur van de Franciscusparochie in Veghel en is hij ritueelbegeleider. Dat laatste houdt in dat hij nabestaanden begeleidt bij vieringen waarin afscheid genomen wordt van een dierbare. Frans: 'KBO-Afdeling Eerde heeft me als kandidaat naar voren geschoven voor het bestuur van KBO-Brabant. Het klikte meteen. De inzet voor de oudere medemens is vrij nieuw voor mij, maar het opkomen voor het algemeen belang, in het bijzonder voor kwetsbare medemensen, heeft me altijd aangetrokken. Ik wil me inzetten voor projecten rondom wonen en zorg en actief meedenken over mogelijkheden om meer senioren aan onze bond te binden.'

doe mee!

Reageren op artikelen in *Ons*? Stuur uw reactie naar KBO-Brabant, t.a.v. redactie *Ons*, Postbus 3240, 5203 DE 's-Hertogenbosch. Mailen kan ook:

ons@kbo-brabant.nl

Vergeet niet uw naam, adres en woonplaats te vermelden.

OP ONZE WEBSITE

Een goede en tijdige voorbereiding op uw woontoeekomst is het halve werk. Een van onze woonadviseurs bekijkt graag met u wat uw mogelijkheden zijn om uw huis toekomstbestendig te maken. Scan onderstaande QR-code en lees op onze website hoe u een afspraak kunt maken.

Compliment juridische helpdesk

Onze juridische helpdesk krijgt een compliment van de familie Van Loon uit Helmond: 'Door een coronageval in de familie konden wij op het laatste moment niet op familiebezoek in Oostenrijk. We annuleerden onze treinreis en schakelden de doorlopende reisverzekering in. NS was een tijdlang onbereikbaar en gaf uiteindelijk aan niets te vergoeden. Hetzelfde gold voor de reisverzekering. Reden? Niet alle familieleden waren zelf ziek. We hebben toen contact opgenomen met de juridische helpdesk van KBO-Brabant en verzekeringsexpert Aad Overvliet drong erop aan dat we een klacht zouden sturen naar het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening. In eerste instantie was de reactie dat we geen recht hadden op vergoeding, omdat COVID-19 niet levensbedreigend zou zijn. Gelukkig maakte een vertegenwoordiger van de verzekering vrijwel tegelijk bij de heer Overvliet bekend de schade wél te vergoeden. Uit "coulance-overwegingen" en vanwege de lange duur van het proces. Voor ons staat vast dat de schade zonder de inbreng van vrijwilliger Aad Overvliet niet zou zijn vergoed. Hartelijk dank hiervoor!'

Seniorenvereniging 's-Hertogenbosch Stad

Op 17 december 2021 richtten de drie voorzitters van de Bossche KBO-Afdelingen Centrum-Zuid, Groot-West en Noord-Maaspoort en Empel samen een nieuwe vereniging op onder de naam: Seniorenvereniging 's-Hertogenbosch Stad. Met deze fusie hopen ze de belangen van de ouderen in de stad nog beter te kunnen behartigen. Tegelijk lossen ze hiermee de problemen op die waren ontstaan bij het invullen van vacante bestuursfuncties binnen de verschillende Afdelingen. Toekomstige activiteiten vinden in elk geval deels plaats op de oude vertrouwde locaties. De nieuwe vereniging telt bijna duizend leden. Zodra er in het kader van corona meer duidelijkheid komt over de mogelijkheden, wordt er een jaarprogramma gepresenteerd met de activiteiten voor 2022.

Toewijzing sociale huurwoning verruimd

Per 1 januari 2022 is de toewijzing van sociale huurwoningen voor senioren verruimd. Met alleen AOW (of AOW met een klein pensioen) maar wél met een vermogen boven de zorgtoeslaggrens (in 2022: € 120.020 voor alleenstaanden en € 151.767 voor een echtpaar) - bijvoorbeeld uit de verkochte of nog te verkopen eigen woning - mogen senioren nu ook naar sociale huurwoningen met een huurprijs boven 633,25 euro per maand. Veel senioren wilden wel, maar mochten voorheen niet naar een duurdere sociale huurwoning, omdat die te duur zou zijn, gelet op hun inkomen. Met het feit dat ze de huur gemakkelijk zouden kunnen betalen gelet op hun vermogen, werd geen rekening gehouden. Dat is nu veranderd. Voor meer informatie zie onze website.

25

euro kunt u als lid van KBO-Brabant maximaal terugkrijgen van uw contributie als u via ons collectief aanvullend verzekerd bent bij zorgverzekeraar VGZ. Op onze website leest u hoe u hiervoor in aanmerking komt.

www.kbo-brabant.nl/onsvoordeel

Op deze plek zetten we elke maand een bijzondere oplossing voor een alledaags probleem in de schijnwerpers. Kleine of grotere uitvindingen voor net even wat extra gemak in en om het huis!

Handige tip om makkelijker schroefdeksels te openen

Truus van Os-van Eek uit Beneden-Leeuwen heeft polyartrose in haar rechterhand. Daardoor heeft ze niet genoeg kracht om schroefdeksels van potten te draaien. Maar gelukkig heeft ze daar een oplossing voor gevonden. Zij slaat eerst met een hamer een spijker door het deksel, zodat er een gaatje ontstaat. Hierdoor verdwijnt het vacuüm en kan er lucht aan de pot ontsnappen. Het schroefdeksel kan nu met minimale inspanning worden opgedraaid.

Laat de lente maar komen

Gezellig foto's kijken van de (klein)kinderen in een schoon huis onder het genot van luisteren naar uw favoriete muziek. Deze ledenaanbiedingen maken het mogelijk. Alle producten worden thuis geleverd met € 6,95 verzendkosten en 2 jaar fabrieksgarantie! U betaalt veilig via iDEAL of bankoverschrijving.

Retro look tafelradio

Lenco DAR-051WD

- Radio DAB+ en PLL FM radio
- CD/MP3 en USB speler
- Bluetooth 5.0 om muziek te streamen
- Te gebruiken als wekker
- Hoofdtelefoonaansluiting en aux ingang
- Stem af op uw smaak met de equalizer
- Uitgangsvermogen: 2 x 10 Watts (RMS)
- Klassiek houten behuizing
- Inclusief afstandsbediening

Van € 249,95 voor **€ 129,95**

Draadloze steelstofzuiger en kruimeldief

TurboTronic iQ9

- Krachtige cycloontechnologie
- Zakloos stofreservoir
- voorzien van HEPA-filter
- Draadloos, makkelijk in gebruik
- Eenvoudig opladen, tot 35 minuten gebruik
- Combizuigmond met led-verlichting
- Veel handige accessoires
- Werkt ook als kruimeldief
- Verkrijgbaar in 3 kleuren

Van € 249,95 voor **€ 119,95**

Digitale fotolijst met Frameo app

Denver PFF-1024

Ook in wit!

- Bekijk en deel digitale foto's
- Fotolijst met 10.1 inch IPS touchscreen
- Gratis Frameo app (Android & iOS) voor verbinding met mobiel apparaat.
- WiFi verbinding onafhankelijk van locatie
- 16 GB opslag voor foto's of video's
- Staand of liggend te gebruiken
- Makkelijk in gebruik door duidelijk menu
- Geen externe opslag dus privacy proof
- Tijdloos design

Van € 179,95 voor **€ 129,95**

VOOR UITGEBREIDE INFORMATIE & BESTELLEN GA NAAR WWW.ONSLEDENVOORDEEL.NL

of bel (085) 486 33 63. In de webshop van Ons Ledenvoordeel vindt u nog veel meer aantrekkelijke ledenvoordelen van KBO-Brabant.

Stroom en gas blijvend voordelig én groen

U herkent het ongetwijfeld. De talloze energieleveranciers die u met tijdelijke kortingen, welkomstcadeaus of andere lokkertjes verleiden om klant te blijven of over te stappen. Samen met onze vaste partner Energiebesteding hebben we enkele jaren geleden de regie in eigen hand genomen en houden we het voor onze leden blijvend voordelig én met succes. Al duizenden leden hebben geen omkijken meer naar hun energie zaken en profiteren van Ons Energievoordeel.

Ja, ik wil weten wat ik kan besparen...

Bel KBO-klantenservice (085) 486 33 63. Of ga naar www.onsledenvoordeel.nl/energie

Lezers delen een foto van een memorabel moment met *Ons*

1970: Vijftigjarig huwelijk

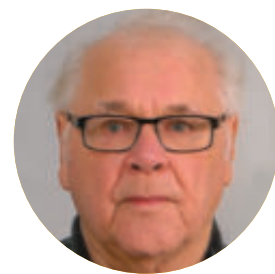
Zondagochtend was het ideale moment voor een familiefoto ter gelegenheid van het vijftigjarig huwelijksjubileum van mijn ouders. Mijn broer Gaston, die helemaal links staat, was de fotograaf. Hij had een fotografiezaak en dus de materialen en technieken om een foto te maken waar hij zelf ook op stond. De foto is bij hem in de tuin genomen, achter zijn winkel in Eersel. Dat ging er in mijn herinnering heel rustig en ordelijk aan toe ondanks de grootte van de groep; mijn broer had ook wel ervaring met hoe je zoiets doet met veel mensen. Mijn

‘Mijn broer had de materialen om een foto te maken waar hij zelf ook op stond’

ouders kregen samen tien kinderen, van wie één maar anderhalve dag heeft geleefd. De overige negen staan op de foto, met aanhang en kinderen. Op het moment van

de foto waren er al een dikke twintig kleinkinderen, en daarna zijn er nog een paar bijgekomen. Ikzelf sta rechts, met een neefje op de arm. Van de kinderen van mijn ouders leven alleen mijn zus en ik nog, de beide jongsten. Ik heb zelf geen kinderen gekregen; ik ben weduwnaar

van een man, Sjef. Hij is zeven jaar geleden overleden. Elke ochtend steek ik allereerst een kaarsje voor hem aan, ik mis hem nog elke dag. ■

REMY REMERY (1931) stuurde de foto links naar *Ons*. Afgelopen december kreeg hij ruim 80 kaarten voor de feestdagen. ‘Daaraan merk je dat je uit zo’n grote familie komt. Van mijn kant van de familie heb ik 24 oomzeggers, van mijn mans kant 11, dus samen 35.’

Uw foto?

Heeft u een bijzondere foto die u met *Ons* wilt delen? Stuur uw foto met toelichting per e-mail naar ons@kbo-brabant.nl of per post naar Postbus 3240 5203 DE 's-Hertogenbosch. *Ons* behoudt zich het recht voor uw reactie te bewerken en/of in te korten. De foto die u instuurt, ontvangt u uiteraard retour.

interview

**'DE SCHILDERIJEN
ZIJN NU ECHT AF'**

v.l.n.r.: Helma Michielsen, Rennie van Windt en Els Coppens

Een artistiek project van moderne vrouwen: dat is het boek *Vrouw in meervoud*. Kunstenaress Els Coppens (78) werkte er bijna twee jaar met hart en ziel aan, samen met dichters Helma Michielsen (76) en Rennie van Windt (93).

tekst Mirjam Streefkerk | beeld Ivo Hutten

Tussen het leven van de Bijbelse Maria en dat van de moderne vrouw zijn de verschillen helemaal niet zo groot als we soms denken. Daar kwam kunstenaress Els Coppens achter tijdens de vele kunstreizen die ze in de afgelopen jaren maakte. Ze fotografeerde daarbij beelden, tekeningen en schilderijen van Maria in verschillende fases van haar leven, ze las in de Bijbel en ze zag vele gelijkenissen. ‘Ik voelde bij die

beelden verwantschap met haar’, vertelt ze op een grijze wintermiddag in haar huis in Vlierden, gemeente Deurne, in het bijzijn van Helma Michielsen en Rennie van Windt.

Kunst alom

Els is getrouwd met beeldhouwer Joep Coppens. Hun huis naast de molen staat en hangt vol met kunst. Ook in de beeldentuin buiten vinden we de werken van Joep. Joep is de zoon van de Eindhovense kunstfotograaf Martien Coppens, over wie Els eerder al een boek schreef. Tijdens de tentoonstelling *3x Coppens in beeld* in 2019 hield vriendin en kunsthistorica Helma een lezing over de werken van Els, Joep en Martien. Helma: ‘Ik zei toen tegen Els: “Wat zijn jouw schilderijen eigenlijk prachtig om gedichten over te schrijven.” ‘Dat vond ik meteen een goed idee’, zegt Els. ‘En ik stelde voor om Rennie erbij te betrekken.’ Ook zij was meteen enthousiast over het boekenplan, waarvoor Els een subsidie kreeg van de gemeente Deurne.

Ogenschijnlijk eenvoudig

Maandenlang werkten de drie aan het boek *Vrouw in meervoud*. Els selecteerde een aantal van haar schilderijen. Helma en Rennie schreven daar gedichten bij, al koos Rennie soms ook een gedicht uit bestaand werk. Ze kwamen regelmatig samen en bespraken dan elkaars werk. Soms viel er nog een schilderij af, soms kwam er een bij. ‘De schilderijen van Els zijn ogenschijnlijk eenvoudige schilderijen’, zegt Helma. ‘Maar als je er langer naar kijkt, ervaar je dat ze je meetrekken naar de essentie van het leven. Ze laten de diverse stadia zien van het mens-zijn, van het vrouw-zijn. De woorden kwamen gewoon vanzelf. Alsof er in mijn hoofd een soort opslagplaats was waar de gedichten al lagen. En ik voelde en wist dan dat ze ook echt pasten bij de schilderijen.’

Rennie bekeek de schilderijen en wachtte op een ingeving. ‘Mijn schrijven is altijd een antwoord op een impuls, meestal snel en kort. Maar ik ken ook de worsteling om het juiste woord te vinden.’

Els: ‘In mijn schilderijen speelt heel sterk de kwetsbaarheid van de mens. Iedereen heeft daarmee te maken. Ook als je gelukkig bent en een fijn leven hebt, zit er vaak onderhuids nog wel spanning. Dat is zichtbaar in mijn schilderijen en de gedichten van Rennie en Helma passen daar goed bij.’

Els zelf schreef een haiku bij elk schilderij. Een haiku is een Japanse dichtvorm die bestaat uit drie regels van eerst vijf, dan zeven en dan weer vijf lettergrepen. ‘Deze vorm dwingt je echt om tot de kern te komen.’

Literair café

Els, Helma en Rennie kennen elkaar al sinds de jaren tachtig, van het Literair Café Deurne. Els: ‘Die avonden organiseerden we in Herberg De Roode Leeuw, zo’n oergezellig bruin café. Daar nodigden we dan regionale dichters uit. Iedereen trad er op. Dat waren heerlijke bijeenkomsten.’ Sindsdien zijn de drie dames bevriend, verbonden door de kunsten.

Els schilderde en exposeerde tot een ernstige ziekte haar dat onmogelijk maakte. ‘Ik ben twintig jaar draaideurpatiënt geweest en ben vreselijk ziek geweest. Ik heb diverse keren aan de rand van mijn graf gestaan en kan wel zeggen dat ik het echte lijden heb gekend. Tijdens mijn ziekte kregen Joep en ik van weldoeners een reis naar Lourdes cadeau. Daar maakte vooral de naastenliefde van de vrijwilligers enorm veel indruk op me. Ik ben me daarna ook weer wat meer gaan interesseren in het

katholieke geloof, waardoor ik, lezend in de Bijbel, verwantschap met Maria ontdekte.’ Schilderen lukt dus niet meer, maar fotograferen en schrijven kan Els nog wel. ‘In wezen zie ik geen verschil tussen deze verschillende manieren van kunstzinnig bezig zijn. Je wordt ergens door bewogen en dat kun je op verschillende manieren tot uitdrukking brengen.’

Helma en Rennie schrijven allebei nog veel gedichten. Beiden publiceerden ze verschillende (prijswinnende) bundels. Helma is actief bij het dichterscollectief in Nuenen. En Rennie is op Instagram en Facebook een heuse influencer. Haar kleindochter Afra houdt daar de accounts Granny Rennie bij met daarop de gedichten van Rennie.

Abortus

De titel van het boek, *Vrouw in meervoud*, slaat op verschillende dingen, legt Els uit. ‘We waren met drie vrouwen en ik heb dit hele project alleen met vrouwen georganiseerd. Wij vonden het belangrijk om te laten zien dat je geen man nodig hebt om zo iets te organiseren. Predikant Ada Rebel hield tijdens de boekpresentatie in oktober een indrukwekkende lezing over de Bijbelse Maria en haar persoonlijke relatie ermee. En we overhandigden het eerste boek aan burgemeester Greet Buter.’

Wanneer ze over de boekpresentatie in oktober praten, beginnen hun ogen te twinkelen. ‘Dat was een fantastische middag’, vertelt Els. ‘Zelfs de burgemeester bleef van het begin tot het einde.’ Tijdens de presentatie werden de schilderijen in combinatie met de foto’s van Maria getoond. In het boek zien we alleen de schilderijen.

Ze krijgen veel reacties op het boek. Met

‘In mijn schilderijen speelt heel sterk de kwetsbaarheid van de mens’

name op het gedicht *Abortus* van Rennie en het bijbehorende schilderij van een landschap waarin in een stromende rivier wazig een kindje te zien is.

Els: 'Ik heb lang geleden na viereneenhalve maand door ernstige ziekte mijn ongeboren kindje verloren, en het verdriet daarvan heb ik met dat schilderij willen uitbeelden. Rennie heeft dat verdriet vervolgens prachtig weergegeven in woorden.' De laatste strofe van het gedicht gaat als volgt:

*Nooit zal ik je dragen, kind,
opnieuw, anders,
je horen lachen, huilen, troosten
trots of boos op je zijn.
Nooit zullen je zusjes met je spelen.*

Nooit zul je me troosten.

Ook het gedicht dat Helma schreef voor de boekpresentatie, maakte indruk op de bezoekers, vertelt Els. 'Haar woorden vormen de verbinding tussen de schilderijen en de foto's van Maria. Ik vond ze prachtig.' Het gedicht staat niet in het boek - de eerste paar regels luiden:

*nu de eerste tekenen van zwangerschap
zichtbaar, het verhaal vertelt
is er het weten, het stille hunkeren,
het samen delen, besef
dat er een kind komt, waar ook geboren,
als levend begin*

Hedy's op kunstgebied

De vrouwen hopen dat ze met hun project en met hun verhaal andere vrouwen aanmoedigen om vooral ook creatief bezig te zijn. Helma: 'Laatst stond er in de *Ons* een interview met Hedy d'Ancona, die nog heel actief is op allerlei fronten. Wij zeiden

toen gekscherend tegen elkaar dat wij een soort Hedy's op kunstgebied zijn. Daarom willen we met dit project graag veel

mensen bereiken.' Rennie: 'Ik hoop dat we kunnen meegeven dat je veel geluk kunt ervaren als je zelf iets maakt. Dat kan op allerlei creatieve vlakken zijn, als je maar iets doet met een ingeving of een impuls.' De positieve reacties op het boek en de boekpresentatie in oktober smaken naar

meer. Helma is druk met de organisatie van een nieuwe bijeenkomst, ditmaal in haar woonplaats Nuenen. Zodra de coronamaatregelen het toelaten wordt er een datum geprikt. Helma: 'We kunnen dat natuurlijk geen jaren meer uitstellen. Dan is de bundel verjaard. En wij ook, haha.' ■

'Ik hoop dat we kunnen meegeven dat je veel geluk kunt ervaren als je zelf iets maakt'

VROUW IN MEERVOUD

Het boek *Vrouw in meervoud* kost € 22,50 en is verkrijgbaar bij Boekhandel Hub Berkers in Deurne. U kunt het boek ook rechtstreeks bestellen bij Els Coppens door een e-mail te sturen naar joepenelscoppens@gmail.com of te bellen naar 06 51 49 29 99

VOUCHER

PuzzelBrein is al 15 jaar het leukste en dikste puzzelboek van Nederland. Ben u lid van ONS? Dan mag u deze voucher verzilveren op onderstaande actiepagina. U ontvangt dan een gratis exemplaar van PuzzelBrein. U mag hiermee zelfs meedingen naar de prijzenpot twv ruim € 20.000,-.

- PuzzelBrein verschijnt iedere 4 weken en in iedere uitgave staan 36 verschillende puzzels zoals doorlopers, kruiswoordpuzzels, sudoku's, Zweedse puzzels, woordzoekers, quizpuzzels etc...
- Met iedere goede oplossing maakt u kans op een leuke prijs zoals een hotelarrangement, keukenapparaten, sieraden, een meubelcheque, een audioset en veel meer.

Ga naar de actiepagina:
www.puzzelbreinactie.nl/ons

Actievoorwaarden: Deze voucher kan uitsluitend verzilverd worden door meerderjarige leden van ONS die het afgelopen half jaar geen gratis blad hebben ontvangen en die toestemming geven om per mail aanbiedingen te ontvangen over PuzzelBrein (toestemming kan op ieder moment worden ingetrokken). Geldige verzilveringen ontvangen een gratis PuzzelBrein twv € 12,50. Geen verzendkosten en geen vervolgzendingen.

Deze actie wordt georganiseerd door Roniko BV, de uitgever van PuzzelBrein - www.puzzelbrein.nl
 Mark 4, 5504 MJ Veldhoven - KvK: 17208692

GRATIS PUZZELBOEK

T.W.V.

€12,50

Feel free with scoot2be

Meerheide 100 S
 5521DX Eersel
 0497 - 518805
www.scoot2be.nl
Info@scoot2be.nl

Al meer dan 10 jaar het vertrouwde adres voor uw veilige en betaalbare mobiliteit

Wij zijn gewoon open!

Bel 0497-518805 voor een afspraak

Voor KBO leden nu extra voordeel bij aankoop: op hand rolstoelen, trippelstoelen en rollators 10% korting op fietsen en scootmobielen 2 jaar gratis onderhoud.

**VOLLEDIG VERZORGDE VAKANTIE WEKEN
VOOR SENIOREN**

**HEERLIJK TEMIDDEN VAN BOSSEN EN VENNEN IN
"DE PAREL VAN BRABANT" OISTERWIJK!**

- U VERBLIJFT IN RUIME ALLE OP BEGANE GROND GELEGEN KAMERS MET EIGEN TERRAS.
- IN HUISELIJKE SFEER KUNT U GENIETEN VAN ONZE UITMUNTENDE KEUKEN.
- WIJ BIEDEN EEN VOLLEDIG DAG- EN AVOND PROGRAMMA MET 4 HALVE DAGTOCHTEN.

**AL RUIM 30 JAAR EEN SUCCESVOL FAMILIEBEDRIJF
MET PERSOONLIJKE AANDACHT!**

VRAAG NAAR ONZE FOLDER EN ZOMERARRANGEMENT

Vraag naar de mogelijkheden

Scheibaan 5, 5062 TM Oisterwijk
 Tel. 013 528 2555

info@hoteldepaddestoel.nl
www.hoteldepaddestoel.nl

3 kleine, normale veranderingen

De prostaat groeit het hele leven. Vanaf 40+ zullen veel mannen kleine geleidelijke veranderingen ervaren, wat heel normaal is. Als je echter grotere veranderingen merkt, raden we aan om een arts te raadplegen.

Moet je vaker naar de wc?

Merk jij veranderingen in je plasgewoontes?

Moet je 's nachts vaker plassen?*

*Gezondheidsclaim in afwachting van Europese toelating.

PROSTAATFUNCTIE

Moet jij ook vaker 's nachts plassen?

Vanaf je 40ste kan de prostaat gaan groeien en dat kan invloed hebben op het plassen. Het voedingssupplement Sabalix met extract van de zaagbladpalm kan helpen bij het behoud van een normale prostaat.*

Nachtlassen

Als je onder de 40 bent, denk je er waarschijnlijk niet eens over na dat je naar het toilet gaat of hoe vaak je gaat... Je gaat gewoon naar de wc wanneer het nodig is. Bij de meeste mannen groeit de prostaat met de leeftijd. Dan kan het gebeuren dat je 's nachts wakker wordt omdat je moet plassen. Als je vaker moet plassen in de loop van de nacht kan dat je nachtrust beïnvloeden.

Wat velen niet weten is dat er hulp te vinden is in de natuur. Het voedingssupplement Sabalix van Wellvita is gebaseerd op de bessen van de bijzondere zaagbladpalm. Dit plantenextract heeft een positieve invloed op het ophouden van de urine en het behoud van een goede en normale prostaatfunctie.*

Prostaat groeit op latere leeftijd

Naarmate een man ouder wordt, gaat de prostaat vaak een beetje groeien, wat bij het normale ouderdomsproces hoort. Maar hoe komt het nou dat een grotere prostaat invloed heeft op het plassen?

De prostaat is een klier ter grootte van een kastanje, die onder andere de meerderheid van het zaadvocht produceert. De klier is geplaatst onder de blaas en de urinebuis gaat er doorheen. Omdat de prostaat om de urinebuis heen ligt, kan de groei van de prostaat het plassen gaan beïnvloeden. Dit is bijvoorbeeld te merken aan het vaker 's nachts moeten plassen.

Voor het behoud van een goede prostaatfunctie kan voldoende lichaamsbeweging en goede voeding een bijdrage leveren. Er is daarnaast ook

hulp te vinden in de natuur; de Sabalix tabletten met zaagbladpalm helpen om een normale prostaat te behouden en bij het ophouden van de urine.*

Jij bent niet de enige

“Drink ik nou zo veel? Of hoe komt het nou dat ik zo veel of zo vaak moet plassen?” Je bent niet de enige man die met deze vragen zit. Maar mannen praten hier niet graag over elkaar. Zulke onderwerpen zitten vaak nog een beetje in de taboesfeer waardoor mannen er niet makkelijk over praten. Liever leren ze er ‘gewoon’ mee te leven.

Een vergroting van de prostaat op latere leeftijd is echter normaal. Er bestaan planten die een natuurlijke help kunnen bieden. Zo ondersteunt Sabalix met zaagbladpalm het goed kunnen blijven plassen en houdt het de prostaat in goede conditie.*

Bestel Sabalix bij Wellvita!

Prijs vanaf € 17,50*

60 tabletten - 2 maanden verbruik

*Mogelijk om te kopen als losse bestelling of met herhaalpakket. De getoonde prijs is met herhaalpakket.

BEL: 020-262 36 00

Ma t/m Do 8-16 uur
Vrijdag 8-14:30 uur

WEB: wellvita.nl

Hullenbergweg 278-308
1101 BV Amsterdam **wellvita**

Tevreden gebruikers

Sabalix is een populair product in Scandinavië en de gebruikers zijn mannen van 40+. Een groot gebruikersonderzoek toonde grote tevredenheid aan met de natuurtabletten gebaseerd op zaagbladpalm. Zo gaven 77% aan dat ze ofwel “tevreden” of “zeer tevreden” zijn met Sabalix. Hieronder kun je een aantal tevreden gebruikers van het product ontmoeten.

„Ik las een artikel over de werkstoffen van de zaagbladpalmbessen. Vroeger moest ik 's nachts vaker mijn bed uit om naar de WC te gaan, maar ik ben zeer tevreden met Sabalix en tegenwoordig raad ik Sabalix aan, aan al mijn mannelijke vrienden en kennissen.

PER ERIIK

„Ik neem nu de tabletten een tijdje en ik ben er hartstikke blij mee. Sabalix is een goede hulp voor mij, en ik vind het geweldig dat het product gebaseerd is op planten uit de natuur.

BJØRN

BINNENKIJKEN IN HET ZWANENBROEDERSHUIS

• De Broederschap werd in 1318 opgericht

• De Illustre Lieve Vrouwe Broederschap kent een imposante ledenlijst

Hartje Den Bosch, op een steenworp van de Sint-Jan, staat het Zwanenbroedershuis. Hier huist een van de oudste verenigingen van Nederland. Tien leden van Seniorenvereniging Vlijmen namen er een kijkje.

‘Welkom in het “clubhuis” van de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap, sinds 1318 gevestigd te ‘s-Hertogenbosch’, zegt Ati Linders van de Kring Vrienden van ‘s-Hertogenbosch. Speciaal voor onze KBO-Afdeling doet ze vanmiddag de rondleiding door het Zwanenbroedershuis in de Hinthamerstraat. Een groep van negen vrouwen en één man neemt vanmiddag een kijkje in het prachtige pand met bovenop een zwaan. Hier huist een van de oudste verenigingen van Nederland: het Bossche genootschap Illustre Lieve Vrouwe Broederschap. Willem van Oranje was ooit lid, net als de beroemde schilder Jheronymus (Jeroen) Bosch. Koning Willem Alexander zit erbij, en heren uit bekende families als Fentener van Vlissingen, Van Lanschot en Philips. Alleen mannen dus, op vrouwelijke leden van het Koninklijk Huis na. Zo waren Wilhelmina en Juliana lid, net als de prinsessen Beatrix en Irene. Ook Willem II - Koning der Nederlanden van 1840 tot 1849 - was lid. Daarnaast was hij was een Zwanenbroeder, een titel die alleen is voorbehouden aan vorstelijke personen. Daarom werd de naam van het huis: Zwanenbroedershuis.

Duivels en demonen

De bezoekers zijn allemaal deelnemers van de cursus *Anders kijken naar kunst* die

Marjo Karel, voor haar pensionering in 2012 werkzaam als secretaresse bij KBO-Brabant, verzorgt bij Seniorenvereniging Vlijmen. Diny Vugts heeft er zin in: ‘Ik wilde het huis heel graag zien. Ik had er wel eens van gehoord, maar wist niet precies wat het was.’ Als de QR-codes gecheckt zijn, mogen de bezoekers het mondkapje af doen. ‘Het oorspronkelijke huis uit 1483 stond op dezelfde plek, maar dat is in de negentiende eeuw gesloopt’, legt Ati uit. ‘Daarna werd een nieuw pand gebouwd. Dat is in 1847 in gebruik genomen.’ Naast thuispand voor de Broederschap is het Zwanenbroedershuis een museum waar geïnteresseerden kunnen kennismaken met de geschiedenis van de Broederschap. En die geschiedenis is lang, zien de KBO’ers tijdens een film. De broederschap is in 1318 in ‘s-Hertogenbosch opgericht door een groep katholieke priesters ter ere van Maria, legt de Brabantse historicus René Bastiaanse hierin uit. Deze broeders hadden hun vieringen in een kapel in de Sint-Jan, waarbij muziek een grote rol speelde. Aan het einde van de veertiende eeuw mochten ook niet-geestelijken lid worden. Als ‘buitenleden’ hoefden zij geen eed af te leggen. ‘Mensen wilden heel graag buitenlid zijn’, vertelt Bastiaanse. ‘Als buitenlid wist je namelijk zeker dat de Broederschap na je dood vier keer per jaar voor je zielenheil zou bidden. Dan hoefde je minder lang in het vagevuur te verblijven - iets waar mensen in de Middeleeuwen bang voor waren. Kijk maar naar de schilderijen van Jheronymus Bosch uit die tijd: die zitten vol duivels en demonen.’

Ook protestants

In de zeventiende eeuw werd het katholieke geloof verboden door Frederik Hendrik, de zoon van Willem van Oranje. Dat leek het einde van de Broederschap. Maar toen ook protestanten lid wilden worden, werden de statuten herzien. Vanaf dat »

‘Leden hebben naastenliefde, tolerantie en verdraagzaamheid hoog in het vaandel staan’

Model van

DRIVING LICENCE / PERMIS DE CONDUIRE / FÜHRERSCHEIN

NL

RIJBEWIJS

RijbewijskeuringsArts.nl
 www.rijbewijskeuringsarts.nl - info@rijbewijskeuringsarts.nl

Voordelige en Servicegarante rijbewijskeuringen

Samenwerkende (Thuiszorg)partners:

- ABW Vakbond	- E&R Opleidingen	- O.V.A.K.	- VOH&M
- ActiMre	- F&Sv	- OSV	- Vlerstroom
- Alivo	- Florence	- PCOB	- Vival Zorggroep
- Amsteling	- FNV ledenvoordeel	- Phuz	- Vivent
- ANBO	- Groene Kruls (de Zorggroep)	- Rivas	- Werkt voor ouderen
- Breeuw Logistiek B.V.	- KBO	- Servicepaspoort	- De Zorgboeg
- Breeuw Transport B.V.	- KBO-Brabant	- Schol Arbeidienst B.V.	- ZorgAccent
- Breeuw Bedrijfswagen Service B.V.	- Leef3.nu// Beweging 3.0	- TSN Thuiszorg	- Zorgcirkel
- Busmaat B.V.	- LekkerLeven	- Thuiszorg Het Friese Land	- Zorgboogextra
- Carinova	- Leeuw opleidingen	- Thuishotel	- Dude en Nieuwe Land
- Carint Roggeland	- Krulswerk Achterhoek en Liemers	- Thuiszorg Groningen	- ZuidZorg
- CNV	- Marente	- Vitras	
- Envida	- Meander eXtra	- VGD	
-	- Omring	- Verlan	

U kunt online een afspraak inplannen via onze site Rijbewijskeuringsarts.nl. Bij het maken van een afspraak online krijgt u **5% korting**.

Mail of bel onze afspraken assistenten: ze zitten voor u klaar en zijn bereikbaar via: de afsprakeninbox:
afspraken@rijbewijskeuringsarts.nl en via **085-0180800** (ma t/m vr van 9.00 uur-17.00 uur).

Emailadres voor cbr correspondentie/doorgeven ZD-codes:
assistent@rijbewijskeuringsarts.nl

Dokter R.M.F. Sadiek
 (voormalig arts/medisch adviseur CBR)

Laagste prijsgarantie!

€ 45,- voor 75-plussers,	€ 60,- tot 75 jaar,
die lid zijn van samenwerkende partners (€ 52,50 voor niet leden) Voor rijbewijzen: A/B/BE/C/CE/D/DE Bij ONLINE AFSpraak 5% KORTING. Tarief € 42,75	die lid zijn van samenwerkende partners (vanaf € 60,00 voor niet leden) Voor rijbewijzen: A/B/BE/C/CE/D/DE, taxipas, medibus, touringcar en Klein vaarbewijs Bij ONLINE AFSpraak 5% KORTING. Tarief € 57,00

Alle tarieven zijn incl. 21% BTW - U kunt pinnen! Tarief Nederlandse Zorgautoriteit € 107,65 incl. 21% BTW
 Volg de tarievenlijst per 1 november op de website www.rijbewijskeuringsarts.nl

Keuringsartsen van Rijbewijskeuringsarts B.V. werken landelijk (servicegarant) en digitaal, dus een snellere aankomst van uw keuringsverslag bij het CBR. Neem daarom uw **Zorg Domein (ZD) code** mee naar de keuring. Wij voeren diverse medische- en rijbewijskeuringen uit. Zie onze website voor de scherpe tarieven en kortingen voor ledenorganisaties en samenwerkende partners.

RijbewijskeuringsArts.nl heeft de laagste prijsgarantie!

Op vertoning van:

- een lager concurrerend tarief;
- of van hetzelfde tarief van de concurrent;
- of van een afzegging bij de concurrent U wordt voor het lagere tarief gekeurd die de concurrent aanbiedt

RijbewijskeuringsArts.nl is ALTIJD de goedkoopste!

Dr. Sadiek adviseert u ten minste vier maanden voor het aflopen van de geldigheid van uw rijbewijs een afspraak te maken voor een rijbewijskeuring.

www.Rijbewijskeuringsarts.nl in samenwerking met **Reactiva B.V. (Gecertificeerde Arbodienst)**
 Via www.rijbewijskeuringsarts.nl kunt u op elk gewenst tijdstip zelf online een rijbewijskeuringsafpraak maken.

Kijk snel en bel het landelijke nummer: **085-0180800**

moment waren er achttien protestantse en achttien katholieke broeders, en geen buitenleden meer. Dat is vandaag de dag nog steeds zo. Naast vier proosten en veertien broeders per geloofsrichting zijn er nog een aantal kandidaten en candidandi om het voortbestaan van de Broederschap te waarborgen.

Naasteliefde

Door de eeuwen heen veranderde de Illustre Lieve Vrouwe Broederschap in een sociëteit met een exclusief imago. Van het besloten gezelschap kun je pas lid worden als de andere leden je voordragen. Daarvoor is het belangrijk dat je familie een band heeft met 's-Hertogenbosch en dat je affiniteit hebt met de Broederschap en het geloof. 'De achterliggende gedachte van de Broederschap is: je helpt elkaar tot in de dood én je steunt anderen', vertelt Ati Linders als de film is afgelopen. 'Leden hebben naasteliefde, tolerantie en verdraagzaamheid hoog in het vaandel staan. Ze streven naar het goede. Zo helpen de broeders instellingen voor dak- en thuislozen, hospices. En ze ondersteunen cultureel erfgoed. Ieder lid betaalt een bepaald bedrag en er komen legaten van overleden leden binnen.' Elk jaar is er een bezinningsweekend met een thema. Daarnaast wordt er eens per jaar een broederlijke maaltijd gehouden in de Grote Zaal. Verder zijn er familiedagen waarop de leden hun familie mogen meenemen. Ati: 'Er zijn al verschillende huwelijken gesloten tussen nazaten. En gek genoeg is het daarbij vaak zo dat een protestant met een katholiek trouwt.'

Ornamenten en kroonluchters

De groep gaat de trap op naar boven, langs de schilderijen van Beatrix en Juliana. Ati laat de Proostenzaal zien: een prachtige, hoge zaal met ornamentenplafonds en kroonluchters. Aan de muren hangen

MUSEUM HET ZWANEN- BROEDERSHUIS

Hinthamerstraat 94
's-Hertogenbosch
Meer informatie en
openingstijden:
www.zwanenbroedershuis.nl

panelen met alle namen van de leden. 'Momenteel zijn er 120 leden: 36 broeders, vier kandidaten die pas echt lid worden als een broeder overlijdt of 72 jaar wordt, en een grote groep candidandi die dan candidaat worden. Er is maar een langzame doorstroming. De acht oudste gezworen broeders vormen het college van Proosten.' De meeste leden blijven lid tot aan hun overlijden. Vanaf hun 72^e jaar zijn zij honorair lid.

Bruiloften

Aan de andere kant van het trappenhuis is de Grote Zaal, met een houten plafond, glas-in-lood ramen en grote tapijten op de vloer. Er staan lange tafels met stoelen waarop de namen van de leden staan en hun familiewapen. 'Deze zaal wordt gebruikt voor maaltijden en lezingen', vertelt Ati. 'Je kunt 'm ook huren voor een bruiloft. Aan de achterkant loopt de Binnendieze, dus het bruidspaar kan dan met een bootje aankomen.' Erg interessant, vindt bezoekster José van Helvoort. 'Ik ben hier ooit geweest tijdens Open Monumentendag, maar dan krijg je geen uitleg erbij en begrijp je toch minder goed wat hier gebeurt. Het is leuk om meer achtergrond te krijgen. Ik ben blij met deze rondleiding.'

Drinkkan van Willem van Oranje

Ten slotte gidst Ati de groep naar de Museumkamer op de begane grond. In vitrinekasten worden bijzondere voorwerpen bewaard die verbonden zijn met de geschiedenis van de Broederschap. De meeste objecten zijn geschonken door leden, bijvoorbeeld prachtige tableaustukken, zestiende-eeuwse koorboeken en de drinkkan van Willem van Oranje. Aan het eind van de rondleiding krijgt Ati een applausje en enthousiaste complimenten van de groep. 'Je deed het ontzettend goed', zegt Wilhelmina van Oers. 'Ik vond het erg leuk en interessant.' ■

LEO BISSCHOPS EN RENÉ HÉMAN IN GESPREK OVER WETSVOORSTEL VOLTOOID LEVEN

Het initiatiefwetsvoorstel Voltooid Leven van D66 heeft als doel om mensen van 75 jaar en ouder hulp bij zelfdoding te verlenen als ze vinden dat hun leven 'voltooid' is. KBO-Brabant en artsenfederatie KNMG maken zich zorgen over het wetsvoorstel: wat is de impact hiervan op kwetsbare ouderen? En tot welke onbedoelde gevolgen kan het leiden?

Via een videoverbinding wisselen KBO-Brabant-voorzitter Leo Bisschops en René Héman van gedachten over het wetsvoorstel Voltooid Leven. Héman is voorzitter van de artsenfederatie KNMG, die een achterban heeft van ruim 65.000 artsen en studenten geneeskunde.

Begeleiding huisarts

‘Onze leden, zowel de voor- als tegenstanders van zelfgekozen levensbeëindiging, zijn ontevreden over het voorliggende wetsvoorstel: het is onvoldragen en onevenwichtig’, steekt Bisschops van wal. ‘Wat vindt de KNMG van de initiatiefwet Voltooid Leven?’ Héman reageert: ‘Wij begrijpen dat mensen zekerheid en geruststelling willen als het gaat om het eigen levenseinde. Maar aan een aparte Voltooid Levenwet naast de huidige Euthanasiewet kleven risico’s en nadelen. De wet kan ouderdom stigmatiseren en het onwenselijke signaal geven dat het leven van ouderen minder waardevol is. De huidige wetgeving functioneert bovendien goed en biedt een brede reikwijdte, ook voor mensen met een stapeling van ouderdomsklachten. Daarnaast hebben artsen nu al verschillende mogelijkheden om hun patiënten in de laatste levensfase bij te staan, zoals palliatieve zorg, symptoombestrijding, pijnstilling medicatie en palliatieve sedatie.’ Hij noemt een voorbeeld: ‘Onlangs koos een 85-jarige vrouw ervoor haar leven te beëindigen door te stoppen met eten en drinken. Haar huisarts begeleidde haar om dat proces te verlichten. In tien dagen tijd is zij vredig heengegaan, terwijl haar familie rustig afscheid heeft kunnen nemen.’

Leeftijdsgrens

‘Als seniorenvereniging ervaren wij de leeftijdsgrens van 75 jaar en ouder als discriminerend en stigmatiserend’, vervolgt Bisschops. Op zijn vraag hoe de KNMG dat ziet, antwoordt Héman: ‘Die leeftijdsgrens mist de nodige onderbouwing. Waarom mag iemand van 75 jaar en ouder wel een beroep doen op deze wet en iemand met dezelfde doodswens op bijvoorbeeld 53-jarige leeftijd niet? Dat kan onder ouderen gevoelens van overbodigheid veroorzaken of versterken. Terwijl ook deze groep een cruciale rol in de maatschappij speelt. Denk bijvoorbeeld aan ouderen die zich inzetten als vrijwilliger, mantelzorger, oppasopa of -oma, of aan de ouderen die na hun pensioen blijven werken.’

Kwetsbare ouderen

Bisschops geeft aan dat er - naast de gehanteerde leeftijdsgrens - bij KBO-Brabant nog een andere zorg leeft: de nieuwe wet brengt mogelijke risico’s voor een grote groep kwetsbare ouderen met zich mee. Héman onderschrijft dat: ‘De commissie-Van Wijngaarden deed op verzoek van het kabinet onderzoek naar de doodswens van 55-plussers die niet ernstig ziek zijn. Uit het onderzoeksrapport blijkt dat die groep klein is: 0,18 procent. Dat komt neer op ongeveer tienduizend 55-plussers. Daarvan behoort slechts 17 procent tot de 75-plussers waarvoor de wet bedoeld is. Maar uit het onderzoek blijkt ook dat er een veel grotere groep 55-plussers is met een “niet-voldragen doodswens”. Ouderen bij wie soms de wens om te sterven de overhand heeft en soms de wens om te leven. Achter deze groep mensen schuilt vaak een ingewikkelde problematiek, zoals gevoelens van eenzaamheid, depressies en sociale isolatie. Zij ervaren verlies van zingeving en kampen met gevoelens van »

VERSCHILLEN HUIDIGE EUTHANASIEWET EN WETVOORSTEL VOLTUOID LEVEN

- De Euthanasiewet noemt geen leeftijd; het wetsvoorstel noemt een leeftijd van 75 jaar en ouder.
- Volgens de Euthanasiewet moet er sprake zijn van uitzichtloos en ondraaglijk lijden; in het wetsvoorstel Voltooid Leven wordt dit niet genoemd.
- Volgens de Euthanasiewet mogen alleen artsen hulp bij euthanasie bieden; in het wetsvoorstel Voltooid Leven mogen dat ook niet-artsen zijn.
- In het wetsvoorstel Voltooid Leven beoordeelt een levenseindebegeleider de naleving van de zorgvuldigheidseisen in plaats van de arts. Daarbij moeten minstens twee maanden verstrijken tussen opeenvolgende gesprekken met de oudere.

overbodigheid. Ze zien zichzelf als last of hebben financiële problemen. Vaak gaat het om ouderen in een zwakke sociaal-economische positie. Zij hebben eerder hulp nodig bij het leven dan bij het sterven. Het is belangrijk dat er maatschappelijk gezien meer aandacht komt voor de problematiek van deze groep kwetsbare ouderen. Als samenleving moeten we investeren in oplossingen die het leven voor hen waardevol maken in plaats van een nieuwe weg bieden naar hulp bij zelfdoding.’

In gesprek met ouderen

‘Tot nu toe heeft het debat over voltooid leven zich vooral in politieke, medisch-ethische en wetenschappelijke kringen afgespeeld’, vervolgt Bisschops. ‘Vorig jaar heeft KBO-Brabant in samenwerking met de KNMG een viertal dialoogbijeenkomsten georganiseerd over voltooid leven. Met als doel: horen hoe senioren denken over het zelfgekozen levenseinde. Waarom vindt ook KNMG het belangrijk om met onze achterban in gesprek te gaan?’ ‘Als we niet goed weten welke problemen er precies spelen en wat we daarbij van de overheid verwachten, kan wetgeving verkeerd uitpakken’, aldus Héman. ‘Naar onze mening moet de komende jaren eerst een maatschappelijk gesprek hierover mét - en dus niet óver - ouderen gevoerd worden. Een gesprek over de problemen waar zij mee kampen, over hun angsten. Een gesprek over zingeving van de ouderdom. Over wat mensen in hun laatste levensfase hopen en verwachten. En over wat ze daarbij nodig hebben van de overheid en hulpverleners. Pas als dit uitgekristalliseerd is, kun je naar mijn mening over eventuele nieuwe wetgeving praten en weloverwogen beslissingen nemen.’

KNMG EN PATIËNTENFEDERATIE NEDERLAND

De KNMG heeft samen met de Patiëntenfederatie Nederland een handreiking ontwikkeld - *Praat op tijd over je levenseinde* - met praktische tips en aandachtspunten.

Voor meer informatie zie: www.patiëntenfederatie.nl/levenseinde

Evenwicht tussen mensenrechten

Bisschops vraagt Héman waar volgens hem de schoen het meest wringt in dit maatschappelijke vraagstuk. ‘De wens van mensen om zelf de regie over het eigen leven te hebben is groot. Dat bleek ook tijdens de dialoogbijeenkomsten. Het recht op zelfbeschikking is bovendien een fundamenteel mensenrecht. Maar als samenleving moeten we ook kwetsbare mensen beschermen. Ook dát is een fundamenteel mensenrecht. Daarom is het belangrijk om een brede dialoog met elkaar te voeren voordat er eventuele nieuwe wetgeving gemaakt wordt. Welke keuzen willen we als maatschappij maken? En hoe vinden we het evenwicht tussen beide mensenrechten?’

Wilsverklaring voldoende?

‘Er zijn de nodige misverstanden rondom het vastleggen van de eigen euthanasiewensen’ zegt Bisschops. ‘Zo denken veel mensen dat ze dit geregeld hebben in een wilsverklaring of levenstestament. Maar dat is niet het geval. Hoe kun je dit wel goed regelen?’ Héman antwoordt: ‘Een wilsverklaring of levenstestament die in de kluis bij de notaris ligt, is niet toereikend. Bespreek het schriftelijke euthanasieverzoek altijd met je huisarts of behandelend arts. Dit is het begin van een gesprek tussen arts en patiënt, niet het einde daarvan. Door het verzoek tijdig en regelmatig te bespreken weet een arts beter wat de patiënt voor ogen heeft op het moment dat hij dat niet meer zelf kan vertellen. Ook kan de arts dan aangeven in welke situatie euthanasie mogelijk is, en of hij zelf bereid is om in de beschreven situatie euthanasie uit te voeren. Een dokter is nooit verplicht om euthanasie uit te voeren. Het kan zijn dat hij gewetensbezwaren heeft. Of bijvoorbeeld net een heftige euthanasie heeft meegemaakt, waardoor hij zich

genoodzaakt voelt door te verwijzen naar een collega. Een arts heeft geen juridische verwijsplicht. Wel heeft hij een morele en professionele verantwoordelijkheid om de patiënt te helpen een collega te vinden die eventueel wel bereid is om euthanasie uit te voeren.'

Dementie

'Veel ouderen zijn bang om dement te worden; het verpleeghuis roept de nodige angstbeelden op' zegt Bisschops. 'Is een schriftelijk euthanasieverzoek in het geval van dementie ook toereikend?' Héman reageert: 'Het enkele feit dat iemand vergevorderde dementie heeft, is onvoldoende grond voor euthanasie. Er moet sprake zijn van uitzichtloos en ondraaglijk lijden bij de patiënt. Dat lijden moet actueel, consistent en waarneembaar zijn. De arts moet proberen uit het schriftelijke euthanasieverzoek de bedoelingen van de patiënt te achterhalen. Daarbij moet hij letten op alle omstandigheden en niet alleen op de letterlijke bewoordingen van het schriftelijk euthanasieverzoek. Een arts moet altijd, dus ook met een wilsonbekwame patiënt, proberen te communiceren over het euthanasieverzoek en de uitvoering. Betekenisvolle communicatie is vaak nog mogelijk.'

In gesprek met de arts

'Een schriftelijk euthanasieverzoek dat besproken is met de arts levert dus geen garanties op dat het verzoek wordt ingewilligd', concludeert Bisschops. 'Als KNMG vinden we dat het leven van een persoon met vergevorderde dementie beschermwaardig is, ongeacht wat men er eerder over heeft opgeschreven', zo begint Héman. 'De actuele wensen, belangen en voorkeuren van iemand met vergevorderde dementie verdienen het om gerespecteerd

'Een schriftelijk euthanasieverzoek dat besproken is met de arts levert geen garanties op dat het verzoek wordt ingewilligd'

te worden. Deze kunnen namelijk veranderen: iemand met dementie kan ook gelukkig zijn en levensvreugde ervaren. Grenzen zie je vaak opschuiven. Waar iemand eerder zegt dat hij nooit achter een rollator wil lopen, kan hij daar anders over denken als het moment daar is. Zo wordt ieders persoonlijke grens opgerekt.' Maar dat neemt niet weg dat het eerdere schriftelijke euthanasieverzoek ook gerespecteerd kan worden, als de actuele situatie van de patiënt overeenkomt met de situatie die de patiënt heeft bedoeld in zijn schriftelijke euthanasieverzoek. Daarnaast moet er sprake zijn van actueel ondraaglijk lijden. 'Artsen handelen bij deze beoordeling volgens de professionele normen en varen op hun eigen morele kompas. De eigen afweging van de arts blijft belangrijk. Daarom benadruk ik nogmaals: ga tijdig en regelmatig met je arts in gesprek en maak je wensen duidelijk kenbaar.' ■

Boeken, films, uitstapjes en andere interessante dingen

GOUDEN DANS

Lekker thuis in beweging blijven én iets nieuws leren? Dat kan met de *Gouden Danslessen voor thuis*. Gouden Dans is een gezelschap dat dansprojecten voor ouderen organiseert in hun eigen regio, veelal in het regionale theater. Maar nu zijn er dus ook thuislessen: danslessen van zo'n twintig minuten die u thuis kunt volgen. De lessen worden gepresenteerd vanuit Theater De Bussel in Oosterhout. De eerste negen lessen zijn verdeeld in drie delen: opwarming, een actieve dansoefening en een paar rustige (strek)oefeningen. Les 10 is helemaal gewijd aan nek- en schouderoefeningen en les 11 is één lange meditatieve beweging. Houd een stoel bij de hand en doe mee!

Gouden Danslessen voor thuis, 11 lessen van elk 20 minuten. **Prijs:** gratis, maar Gouden Dans is blij met uw gift; doneren kan via de website. U vindt de lessen op www.goudendans.nl/gouden-dans-thuis

OPROEP

Heeft u een mooi boek gelezen, een indrukwekkende tentoonstelling bezocht of een andere leuke uitstap gemaakt? Wij zijn benieuwd! Stuur uw tips naar de redactie van *Ons*: ons@kbo-brabant.nl

WIJSHEID

'Ook al zouden we alle bloemen plukken, de lente kunnen we niet tegenhouden'

**PABLO NERUDA
(1904-1973)**

Chileens dichter en Nobelprijswinnaar

Anekdoten in de klas

Gerard de Wit is al meer dan 35 jaar leerkracht op een Brabantse basisschool. Hij verzamelt sinds ruim vijftien jaar grappige voorvallen op een gewone basisschool, zoals de ondertitel luidt van zijn boek *Anekdoten in de klas*. 'Een grappig en humoristisch boekje', tipt *Ons*-lezeres Astrid Roon, die het boekje graag onder de aandacht brengt. Veel anekdoten gaan over het verkeerd gebruiken of spellen van een woord, waardoor kinderen iets heel grappigs zeggen zonder dat zelf in de gaten te hebben.

Anekdoten in de klas, Gerard de Wit, uitgeverij Boekscout, € 16,99; te koop via www.boekscout.nl

Metworstrennen

Metworstrennen is een eeuwenoude paardenrace die elk jaar op carnavalsmaandag wordt gehouden in Boxmeer. Alleen 'Boxmeerse jonggezellen' die lid zijn van de 'Instelling der Tijdelijk Jongesellen van Boxmeer' mogen eraan meedoen: ongehuwde jongemannen dus, geboren, getogen én woonachtig in Boxmeer. De winnaar wordt voor één jaar de Koning van de Metworst. Wie drie jaar achtereenvolgend wint, mag zich zelfs Keizer van de Metworst noemen. Dat is sinds 1900 overigens nog geen enkele ruitser gelukt... De metworstrace begint om 04.00 uur in de ochtend, als de inwoners door hoornblazers worden gewekt. Daarna trekken duizenden mensen naar het Vortumsveld, waar rond 09.30 uur de eerste rit van de afvalrace begint.

Metworstrennen Boxmeer. Het startpunt is aan de noordkant van het Vortumsveld: Grotestraat 114, Sambeek. **Datum:** maandag 28 februari. **Aanvang:** 09.30 uur.

Samenspel van kleur en materie

Heleen Venema laat zich inspireren door de natuur, foto's en sferen. Die indrukken zet ze om in collages in acrylverf. Daarnaast gebruikt ze andere materialen op haar linnen doeken. Ondersteund door muziek ontstaat een intuïtief samenspel van kleur en materie. Haar werk is dit voorjaar in Sint-Oedenrode te zien..

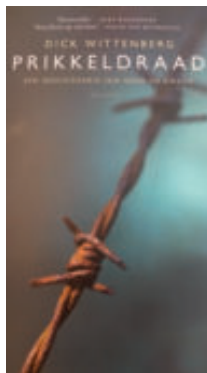
Expositie Heleen Venema, Cultureel Educatief Centrum Mariëndael, Laan van Henkenshage 2, Sint-Oedenrode. Dagelijks te zien van zondag 27 februari tot en met zondag 31 maart. **Entree:** gratis. Meer informatie: www.rooiskultuurkontakt.nl/expositie-Heleen_Venema

Een geschiedenis van goed en kwaad

Hoe is het mogelijk dat zo'n simpele uitvinding als prikkeldraad al anderhalve eeuw zo'n grote rol speelt in de wereldgeschiedenis? Prikkeldraad maakte een einde aan de cowboys en het Wilde Westen, bracht de Boeren in Zuid-Afrika op de knieën en dook in Nederland op als 'Dodendraad'. Schrijver Dick Wittenberg neemt de lezer mee van het Amerikaanse stadje DeKalb, waar prikkeldraad ontstond, via de loopgraven in Vlaanderen en het niemandsland tussen India en Bangladesh naar de grensmuur die Marokko van Spanje scheidt.

Prikkeldraad. Een geschiedenis van goed en kwaad, Dick Wittenberg, uitgeverij Atlas Contact. Te koop voor € 20,- door een mail te sturen naar dick@decorrespondent.nl met vermelding van naam en adres. Het boek wordt gratis thuis bezorgd.

Ons mag 6 exemplaren van dit boek weggeven. Kans maken? Stuur een bericht o.v.v. 'Prikkeldraad' en uw naam, adres en telefoonnummer naar Redactie Ons, Postbus 3240, 5203 DE 's-Hertogenbosch of ons@kbo-brabant.nl

(Bijna) 75 jaar passie

Al bijna 75 jaar voert het Philips' Philharmonisch Koor de *Matthäus Passion* uit tijdens de Goede Week, de week voor Pasen. Zo ook dit jaar: samen met Kamerorkest Alveare voert het Philipskoor de passie uit in Den Bosch, Eindhoven en Veghel. Het Philipskoor voegt zich daarmee in een typisch Nederlandse traditie: nergens ter wereld beluisteren zo veel mensen elk jaar opnieuw het meesterwerk van Johann Sebastian Bach over het lijden en sterven van Jezus. De solisten van dit jaar zijn Maarten van den Hoven (evangelist), David Visser (Christus), Titia van Heyst (sopraan), Tobias Segura (countertenor), Edward Ross (tenor) en Sven Weyens (bas). Dirigent is Lucas Vis. *Matthäus Passion*, Johann Sebastian Bach. Uitvoeringen door het Philips' Philharmonisch Koor en Kamerorkest Alveare op: 8 april om 19.00 uur in het San Damiano Stads klooster, Den Bosch; 9 april om 19.00 uur in de Catharinakerk, Eindhoven; 10 april om 14.00 uur in de Lambertuskerk, Veghel. **Entree:** € 34,50. Kaarten verkrijgbaar via www.philipskoor.nl/mp-tickets

5 VRAGEN over belasting op spaargeld

De Belastingdienst heeft spaarders jarenlang te veel belasting laten betalen. Wat is er misgegaan en hoe wordt dat rechtgezet?

Wat is er misgegaan?

Mensen met spaargeld moeten belasting betalen over het rendement dat zij maken. Dat rendement zit bijvoorbeeld in de ontvangen rente of opbrengsten van beleggingen. De Belastingdienst rekent echter niet met de werkelijke rente of het werkelijk gemaakte rendement, maar met een fictief rendement. Dat is vaak te hoog: in werkelijkheid maken veel mensen niet zoveel rendement als waarover ze belasting moeten betalen. Dat geldt vooral voor mensen die hun vermogen op een spaarrekening hebben staan en voor mensen met slechte beleggingsresultaten.

Voor wie is dit relevant?

Belasting betalen over het rendement van spaargeld hoeft lang niet iedereen. Er is een vrijstelling voor de zogeheten vermogensrendementsheffing. Die was eerst 25.000 euro per persoon en inmiddels 50.000 euro per persoon. Wie minder dan dit bedrag aan vermogen heeft, hoeft daar geen belasting over te betalen. Het nieuwe kabinet wil de vrijstelling verhogen tot 80.000 euro per persoon.

Kan ik geld terugkrijgen?

De Hoge Raad heeft in december 2021 geoordeeld dat dat inderdaad kan, omdat

de methode van belastingheffing niet deugde en in strijd is met Europees recht. Alleen mensen die vanaf 2017 tijdig bezwaar hebben gemaakt tegen de aanslag inkomstenbelasting, kunnen geld terugkrijgen. De Bond voor Belastingbetalers schat dat het gaat om 60.000 mensen.

En wie niet tijdig bezwaar maakte?

Het aantal gedupeerden is veel groter dan de mensen die tijdig bezwaar hebben ingediend. Het is nog niet duidelijk of de nieuwe minister van Financiën, Sigrid Kaag, ook die grotere groep wil compenseren. Als daarover duidelijkheid is, kunnen betrokkenen bepalen of nieuwe bezwaren of claims kansrijk zijn. Bij KBO-Brabant houden we dit in de gaten en informeren we u daarover.

Wordt het belastingstelsel aangepast?

Het nieuwe kabinet is van plan een nieuw belastingstelsel in te voeren. Vanaf 2025 zouden spaarders dan belasting betalen over een reëel rendement op hun vermogen. Als het aan de nieuwe staatssecretaris Marnix van Rij ligt, wordt deze regeling, met het oog op de uitspraak van de Hoge Raad, al eerder aanpast. Voor nu is besloten dat de Belastingdienst 'tot nader order' geen aanslagen oplegt voor aangiftes met daarin inkomsten uit sparen en beleggen in box 3. ■

VRIJWILLIGE BELASTINGINVULLERS

Wilt u zeker weten dat u geen geld laat liggen? Neem dan contact op met de vrijwillige belastinginvullers van uw lokale KBO-vereniging. Zij kunnen voor u proefberekeningen maken voor de inkomstenbelasting en voor de toeslagen.

Niet in de
handel verkrijgbaar

(advertentie)

De perfecte mix Wandklok

Met de hand
gemodelleerd reliëf
van sculptuurgieting

Met inspirerende
spreuk

Zorgvuldig met de
hand beschilderd

Afmetingen: 28 x 36 cm (b x h)
Afbeelding verkleind

Met ophangmogelijkheid

Productnummer: 01-30513-001

Productprijs: € 99,90

(ook betaalbaar in 2 maand-
termijnen à € 49,95)
plus € 9,95 verzendkosten

Heeft 1 "AA"-batterij nodig
(niet meegeleverd)

36
cm
hoog!

Met inscriptie op
de wijzerplaat:
"Koffie en vrienden
zijn de perfecte mix"
(in Engels)

Versier uw keuken met een klok, die gewijd is aan een van de grote geneugten van het leven – koffie met vrienden! Het huis van de klok is met de hand gemodelleerd van sculptuurgieting en toont van de koffiemolen tot de heerlijke latte macchiato alles wat met de coffeëhoudende drank te maken heeft. Geniet van de met de hand beschilderde details en de wijzerplaat met de grappige "koffieboonuren".

Exclusief bij The Bradford Exchange

Deze unieke wandklok verschijnt exclusief bij The Bradford Exchange en is niet in de handel verkrijgbaar. Hou uw koffietijd met vrienden steeds in het oog en bestel beter vandaag nog "De perfecte mix"!

www.bradfordexchange.nl

Voor online bestelling
referentie-no: **23506**

S.v.p. opsturen naar: The Bradford Exchange Ltd.

Antwoordnummer 282 • 8200 VB Lelystad • klantenservice@bradfordexchange.nl

Telefoon: 010 80 80 97 8

Het aanbod is beperkt – reserveer daarom nog vandaag!

PERSOONLIJK REFERENTIE-NR.: 23506

Met 1-HEEL-JAAR-teruggeef-garantie

Tijdelijk beperkte aanbieding: Antwoord uiterlijk voor 4 april 2022

Ja, ik reserveer de wandklok „De perfecte mix“
Productnummer: 01-30513-001

A.u.b. gewenste betalingsmethode aankruisen (X):

- Ik betaal het totaal bedrag na ontvangst van de rekening
 Ik betaal in twee gemakkelijke maandtermijnen

Naam/voornaam

A.u.b. in blokletters invullen

Straat/huisnummer

Postcode/woonplaats

Telefoon (alleen voor nadere informatie)

Geboortedatum

E-mail (alleen voor afwikkeling bestelling)

X

Handtekening

Gegevensbescherming: Gedetailleerde informatie over gegevensbescherming is te vinden op www.bradfordexchange.nl/gegevensbescherming. Wij sturen u geen aanbiedingen van The Bradford Exchange per e-mail, telefoon of sms. U kunt uw contactvoorkeuren te allen tijde wijzigen, door via nevenstaand adres of telefoonnummer contact met ons op te nemen. Deel het ons a.u.b. via telefoon, e-mail of schriftelijk mee, als u geen aanbiedingen per brief wenst te ontvangen.

interview

NA CARNAVAL 40 DAGEN ZONDER ALCOHOL

Jong en oud gaan de uitdaging aan: veertig dagen lang geen alcohol. De beide tweetallen uit dit artikel drinken niets in de vastentijd. Voor de een is dat een grotere verandering dan voor de ander. Oud-huisarts Ferd Raaymaker drinkt al dik twaalf jaar vrijwel geen alcohol meer, sinds zijn gewoonte van elke dag twee glazen wijn hem ging tegenstaan.

Ferd Raaymakers was in 2009 de initiatiefnemer van de eerste 'alcoholvastentijd'. 'Het viel me in die tijd op dat alcohol zo gebruikelijk is in onze samenleving', vertelt hij. 'Alsof veel mensen liefst permanent in een roes verkeren. Ikzelf dronk toen elke avond twee glazen wijn en in het weekend vier - behalve als ik dienst had als huisarts.' In diezelfde tijd was het programma *40 dagen zonder seks* op tv en Raaymakers vroeg zich af of veertig dagen zonder alcohol even louterend zouden werken als veertig dagen zonder seks voor mensen die het bed elk weekend met een ander deelden. Samen met de plaatselijke pastor Jan Zwirs verzamelde hij zestig mensen die dat wilden uitproberen. Het resultaat: verscheidene deelnemers voelden zich als herboren. Raaymakers zelf drinkt sindsdien nog maar enkele glazen per jaar. Het plaatselijke initiatief groeide uiteindelijk uit tot wat nu *IkPas* heet: een landelijke campagne om ofwel in januari dertig dagen alcoholvrij te leven, ofwel in de vastentijd veertig dagen. Op initiatief van KBO-Brabant gaan twee koppels van jong en oud(er) die uitdaging samen aan.

Ferd Raaymakers (70)

Ferd verbaast zich over en ergert zich aan het automatisme van alcohol in onze samenleving.

'Zelfs bij de nascholingen die ik als huisarts volgde, was er altijd een borrel. Of je nu naar een koor gaat of naar je kaart- of biljartclub, je voelt je bijna verplicht om alcohol te nemen, "anders is het niet gezellig". Ik ben niet tegen

alcoholgebruik, ook niet bij jongeren, maar wel tegen de gedachte: met drank wordt het pas écht gezellig. Ik kan prima carnaval vieren zonder alcohol. Het zou fijn zijn als de gewoonte eraf gaat, als alcohol alleen iets wordt voor speciale gelegenheden. Daarom nam ik in 2009 het initiatief om met een groep mensen veertig dagen níet te drinken. Het geldt dat we uitsparen, is voor een goed doel. Die gedachte past goed in de vastentijd. Als je gewend bent om dagelijks te drinken, zoals ik voorheen deed, merk je echt het verschil. Je komt veel fitter uit je bed. Afgelopen jaarwisseling heb ik twee glazen wijn gehad. Prima, maar ik stond op 1 januari inderdaad met minder energie op. Wij lijken te vergeten dat je juist zonder alcohol en drugs gelukkig kunt worden. Ik weet hoeveel ellende zij kunnen veroorzaken.'

Nikki Maas (27)

Nikki kent Ferd Raaymakers als huisarts en goede kennis van haar familie.

'Het leek me goed om de uitdaging van Ferd aan te gaan: veertig dagen geen alcohol. Ik noem mezelf geen grote drinker, maar als ik het een maandje zou bijhouden, zou ik misschien toch schrikken. Ik drink alleen in het weekend, vooral als we met vrienden zijn. Misschien iets van een flesje wijn per persoon? Door corona zijn er geen festivals, maar daar gaat er zéker heel wat drank doorheen, omdat je dan eigenlijk de hele dag drinkt. Als we uitgaan en ik ben de Bob, dan zie ik anderen lolliger en luidruchtiger worden. Daar kan ik wel om lachen. Alcohol maakt het wel gezelliger, vind ik. Ik weet niet of het lastig wordt om veertig dagen niet te drinken. Ik heb een paar vriendinnen die zwanger zijn en dus niet drinken. Dat maakt het misschien voor mij gemakkelijker. En wie weet, heeft het een blijvend effect. Dat ik toch vaker denk: nu even niet. Want ergens is het natuurlijk wel bijzonder dat we alcohol zo gewoon vinden.'

'Wij lijken te vergeten dat je juist zonder alcohol en drugs gelukkig kunt worden'

»

Stuur mij gratis de nieuwe brochure toe, met **KBO-Korting!**

Naam _____ m /v

Adres _____

Postcode _____ Telefoon _____

Woonplaats _____ 22-03

Stuur deze bon in een envelop –frankeren is niet nodig- naar:

MAALTIJDENEXPRES, Antwoordnummer 60779, 5000WB Tlilburg

maaltijdenexpres

013-5442513

SINDS 1972

Als ANBI-stichting, welzijnszorgorganisatie werken wij binnen de kaders van het WMO-beleid. Vaste bezorgers in herkenbare bedrijfskleding. Bekend bij thuiszorgorganisaties en gemeenten.

www.maaltijdenexpres.nl

Ook zoutarm, vegetarisch, gemalen of glutenvrij. Bel voor uitgebreide informatie of vul de bon in!

GEZONDE KEUZE

- ✓ **Geén bezorgkosten**
- ✓ **150 Hoofdgerechten**
- ✓ **Indien nodig ook boodschappen-service!**

Matras met een ingebouwde (drukverlagende)topper

NIEUW!

- ✓ De drukverlagende matras topping is vooral geschikt voor mensen met rugproblemen. Omdat het zich aanpast aan de lichaamscontouren. Dit vermindert de drukpunten. Ook werkt dit type matras goed bij verminderen nek/schouder en heup klachten.
- ✓ Goed voor doorbloeding.
- ✓ Druk verlagende Matras en Luxe bedtopper-in-1.
- ✓ Topper kan ook niet meer verschuiven.
- ✓ Omkeerbaar en licht hanteerbaar.
- ✓ Met luxe ventilerende matrastijk.
- ✓ Bezorging alsmede afvoer oude matrassen kosteloos!
- ✓ **NU** In-uitstap verlichting t.w.v. €59,- met bewegingsmelder erbij kado!

2^e MATRAS CADEAU

Gemiddeld beoordeeld met een cijfer 8.9

Hangmateffect bij te zachte bedbodems

Touwbruggeffect bij te harde bedbodems

€ 895,-

*Prijs o.b.v. 80x200cm (17 maten beschikbaar)

De gildeslapen

010 333 04 60

info@degildeslapen.nl - www.degildeslapen.nl

Disclaimer: aanbiedingen kunnen niet worden gecombineerd / zo lang voorraad strekt / alleen voor leden

Christien Cuppers (81)

Christien daagt haar kleindochter Lenneke uit om samen veertig dagen niet te drinken.

'Lenneke komt regelmatig even aanwaaien, dus we hebben het er vast een paar keer over tijdens die veertig dagen. Ik drink elke avond water met fruitsiroop en een scheut Martini. Dat is het enige. Ik denk dat het niet zo moeilijk wordt om die Martini te laten staan. Op de bridgeavonden zie ik wel hoe makkelijk je door anderen wordt meegenomen: "Hè, doe ook even mee." Het wordt zo snel een gewoonte, ook bij jongeren: als de cafés door corona dicht zijn, hebben ze toch een krat bier nodig. Door aan deze vastenuitdaging mee te doen, wil ik vooral de boodschap afgeven: hou het in de hand, hou je hoofd erbij. Je kunt ook heel goed feesten zonder alcohol. Ik weet nog niet zeker of ik na die veertig dagen weer dagelijks een scheut Martini ga nemen. Zo'n fles is tenslotte best zwaar om mee te nemen uit de supermarkt. Misschien laat ik het wel helemaal achterwege.'

Lenneke Kolkman (23)

Lenneke deed vorig jaar mee aan Dry January en brengt dit jaar de vastentijd alcoholvrij door, met haar oma.

'Ik drink alleen in het weekend, vaak met vriendinnen. Als ik de Bob ben, zie ik wat er met mijn vriendinnen gebeurt. Ze gaan harder praten, hun ogen gaan iets hangen, soms vertellen ze drie keer hetzelfde verhaal. Eigenlijk vind ik dat best wel triest. Iemand in mijn naaste omgeving heeft een alcoholprobleem en drinkt sinds een aantal jaren niet meer, met ups en downs. Sinds ik zelf vorig jaar een maand alcoholvrij ben geweest, begrijp ik waarom het voor diegene minder leuk is om naar een feestje te gaan. Je zit sneller niet meer op één lijn met de anderen als je als enige niet drinkt. Dat ik deze uitdaging samen met oma aanga, vind ik leuk. Tegen haar kan ik echt niet liegen. Dat is een goede stok achter de deur. Misschien gaan we na afloop lekker samen lunchen. Met één wijntje - en dan is het goed.' ■

OOK MET UW (KLEIN-) KIND 40 DAGEN ZONDER ALCOHOL?

KBO-Brabant roept zoveel mogelijk koppels op om deze vastentijd veertig dagen zonder alcohol te leven. Wilt u meedoen? Meld u aan op www.ikpas.nl/kbo-brabant of scan deze QR-code.

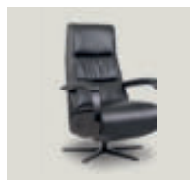
Uiteraard is het ook mogelijk om alleen mee te doen, maar samen is het makkelijker! Maak bijvoorbeeld samen een app-groepje aan en help elkaar. U krijgt hierbij ondersteuning van een coach van *IkPas*, tips om alcoholvrije drankjes te maken en suggesties om - indachtig de traditie van de vastentijd - het uitgespaarde geld te schenken. Uiteraard kunt u ook uzelf en uw maatje belonen door een mooie gezamenlijke activiteit in het vooruitzicht te stellen als u veertig dagen geen alcohol hebt gedronken. U werkt niet voor niets aan uw gezondheid!

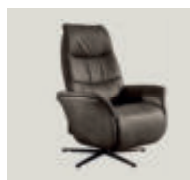
Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Lorient

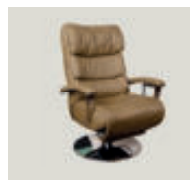
Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Zonza

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Triomphe

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Jolie

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Brignoles

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Santes

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Promenade

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Lyon

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Lecci

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Nice

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Clifton

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Calvi

TOT WEL €1000 INRUILKORTING!*

1000 KLEUREN IN STOF EN LEER

Bij Meubelzorg altijd een relaxfauteuil of sta-op-stoel die bij u past!

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Sublime

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Toulouse

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Fameux

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Borgo

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Magnifique

**RELAX-
FAUTEUILS
VANAF
€ 695,-**

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Cannes

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Nangis

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Blaize

Vraag nu de brochure
en prijslijst aan!
Via meubelzorg.nl

*tacta alleen geldig op elektrische maatstoelen

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Marseille

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Maxim

Verrijgbaar in 250+ kleuren!
Pradet

Maatwerk

Elke fauteuil is geheel
op maat te leveren.

ONEINDIG AANTAL OPTIES

- ✓ Mogelijk met massage
- ✓ Elektrische lendesteun
- ✓ Verwarming
- ✓ USB
- ✓ Tiptoets
- ✓ Tot wel 5 motoren
- ✓ Maatwerk
- ✓ Sta-op mogelijk

- ✓ Garantie tot 10 jaar
- ✓ Direct leverbaar
- ✓ Laagste prijsgarantie
- ✓ Hoge kwaliteit
- ✓ Uitstekende service
- ✓ Gratis proefzitten bij u thuis
- ✓ 1000 kleuren in stof en leer

Heerhugowaard
W.M. Dudokweg 32
1703 DB Heerhugowaard
Ma t/m za: 09:00-17:00
Zo: gesloten

Udenhout
Kreitemolenstraat 43A
5071 BA Udenhout
Ma t/m za: 09:00-17:00
Zo: gesloten

Barendrecht
Dorpsstraat 74
2992 BE Barendrecht
Ma t/m za: 09:00- 17:00
Zo: gesloten

Hoogland
Kraailandhof 11
3828 JN Hoogland
Ma t/m za: 09:00- 17:00
Zo: gesloten

Geleen
Egelantier 11
6163 RB Geleen
Ma t/m za: 09:00- 17:00
Zo: gesloten

**Demonstratie
aan huis!**

Bel nu: 085-065-5292

Deze rubriek gaat over onze rechten en plichten en over notariële zaken, beschreven aan de hand van een concreet voorbeeld. Deze keer: wat kunt u in uw testament zoal vastleggen over uw erfenis?

Uw eigen situatie kan anders zijn dan dit voorbeeld. Leg uw vragen voor aan een notaris of juridisch adviseur.

Oproep!

Heeft u een financiële of notariële kwestie die u aan de *juridische helpdesk* wilt voorleggen? E-mail uw vraag en telefoonnummer o.v.v. Juridische helpdesk naar ons@kbo-brabant.nl of per post naar KBO-Brabant, t.a.v. Juridische helpdesk, Postbus 3240, 5203 DE 's-Hertogenbosch of bel ons kantoor: (073) 644 40 66.

De notarissen van onze juridische helpdesk houden elke 2^e en 4^e dinsdag van de maand van 10.00-12.00 uur een (gratis) telefonisch spreekuur. Bel met uw vragen voor de notaris naar: (073) 30 36 446.

Wensen omtrent uw erfenis? Laat een testament opstellen!

Zonder testament wordt uw nalatenschap verdeeld zoals het in de wet standaard is vastgelegd. Daarover ging deze rubriek in de vorige *Ons*. Als u specifieke ideeën hebt over wat er met uw nalatenschap moet gebeuren, kunt u dat vastleggen in een testament. Oud-notaris Peter van Dongen legt uit welke mogelijkheden er zoal zijn.

Meneer en mevrouw Van Beuningen hebben drie kinderen. Ze overwegen onderscheid te maken in hoeveel ieder van de drie na hun overlijden erft. Ze vragen zich af wat ze - ieder in hun eigen testament - daarover vast kunnen leggen.

Erfdelen aanpassen

'Als er geen testament is, erven de achterblijvende partner en kinderen allemaal een even groot deel van de overledene, waarbij de gehele erfenis in eerste instantie naar de achterblijvende partner gaat. Dat noemen we de wettelijke verdeling', zegt Peter van Dongen, oud-notaris en lid van de juridische helpdesk van KBO-Brabant. 'Wie iets anders wil met zijn of haar nalatenschap, kan dat in een testament vastleggen. Je kunt bijvoorbeeld één of meer kinderen onterven, zolang er ten minste één kind overblijft voor de wettelijke verdeling. Daarnaast kun je de erfdeelen van één of meer kinderen of van de achterblijvende partner vergroten of verkleinen en bijvoorbeeld goede doelen opnemen in je testament.' Wettelijk is geregeld dat kinderen een vordering houden op de achterblijvende partner - de

'langstlevende'. Zij kunnen dat erfdeel pas bij overlijden van de langstlevende opeisen. Van Dongen: 'Je kunt in een testament vastleggen dat de erfdeelen van de kinderen eerder opeisbaar zijn, bijvoorbeeld als de langstlevende ouder onder curatele wordt gesteld of naar het verpleeghuis gaat. In dat laatste geval kan zo'n bepaling in het testament aanzienlijk schelen in de eigen bijdrage die hij of zij daar betaalt.'

Rente

Volgens de wet moet de langstlevende de kinderen rente betalen over hun erfdeelen als de wettelijke rente hoger is dan 6 procent. In het testament kan een ander rentepercentage worden vastgelegd. Dat kan fiscaal gunstig zijn. Er zijn nog diverse andere mogelijkheden, zegt Van Dongen. 'Bijvoorbeeld partners van de kinderen uitsluiten van de erfenis, stiefkinderen mee laten delen in de wettelijke verdeling, een voogdijregeling opnemen of een onderbewindstelling over een bepaald erfdeel regelen. Er is kortom van alles mogelijk. Zeker omdat wensen en situaties in de loop van de tijd kunnen veranderen, geldt het algemene advies: laat eens in de vijf jaar bekijken of uw testament nog aansluit bij uw wensen en uw situatie.' ■

Tot
€750,-
inruil!

* vraag naar de voorwaarden

advertentie

Sinds
1992
Well-Fair

Zelfstandig en comfortabel ouder worden...

Een bed voor het leven?

Heerlijk uitgerust wakker worden en ook nog makkelijk uw bed op- en schoonmaken? Ontdek het comfort en gemak van een levensloopbestendig bed voor nu en later.

Gratis brochure?

0341 277 010

www.well-fair.nl

Thuiszorg Matilda
Zorg zoals u die wenst

Hoera, we bestaan 16 jaar!

Huishoudelijke hulp, Begeleiding en Wijkverpleging

076 - 888 28 42
info@thuiszorg-matilda.com

AL MEER DAN **16** JAAR
betrokken,
behulpzaam
en bekwaam.

Kijk voor meer informatie op: thuiszorg-matilda.com

Senioren Winkel

DE SPECIALIST IN VERANTWOORD ZITTEN EN SLAPEN

Wilt u goed zitten en slapen?
Bel ons voor meer informatie!
073 547 52 78

Wij hebben een meetstoel zodat uw fauteuil op maat gemaakt wordt.

Hoofdstraat 127 | 5481 AD | Schijndel
T: 073-547 52 78
www.seniorenwinkel.nl

Het vakantiegevoel...

zodra u de deur uitstapt

Met Schiphol Travel Taxi begint uw vliegtreis op de drempel van uw eigen deur. Waar u ook woont, wanneer u wilt. Geen gesjouw met koffers of afhankelijk zijn van wegbrengers en afhalers. Op de avond voor vertrek wordt uw ophaaltijd bevestigd.

Reserveren:
Via uw ANVR reisbureau, Schiphol.nl
of bel met 0900-8876 (€ 0,10 p/min.)
schiphol.nl/traveltaxi

Schiphol Travel Taxi

- Geen gesleep met koffers;
- Vanaf uw deur tot aan de vertrekhal en retour;
- 24 uur per dag, 7 dagen per week;
- Door heel Nederland;
- Gegarandeerde beschikbaarheid;

Schiphol Business Taxi

- Snel met een luxe taxi van en naar de luchthaven voor een zakelijke trip;
- Op tijd en vóór de vertrekhal uitstappen zodat u direct kunt inchecken;
- Last minute reserveren mogelijk, géén wachttijden;
- Additionele services, zoals begeleiding van en naar de gate mogelijk.

Schiphol

Welcome to Amsterdam Airport

**Frans Lintermans (67)
uit Someren:**

‘Kaarten van bandjes brengen me in de sfeer van vroeger’

**Albums vol met 6.000 foto-
kaarten en 3.000 stickers van
regionale rock-’n-rollbands,
popgroepen, orkesten en
andere muziekgroepen. Als
het maar muziek maakte in
de jaren zestig en zeventig in
Brabant of Limburg, dan is
verzamelaar Frans Lintermans
geïnteresseerd.**

‘De kaarten en stickers brengen me terug in de sfeer van vroeger. Ik hield toen al van gezelligheid en goede muziek. Dansen kon ik niet. Ik keek en luisterde liever met een potje bier in de hand. Denk aan bandjes als Joy Riders, The Lonely Birds of The Melody Stars. Ik heb zoveel bandjes en groepen gezien, elk dorpje en elke stad kende er wel een paar. De fotokaarten en stickers gaven ze vaak weg als promotiemateriaal. Nou, die verzamel ik dus. Ik pluis ook precies uit wie er in die bandjes zaten, want dat staat er vaak niet op. Ik wil het per se weten, al moet ik er dagen, soms weken voor bellen en speuren. Je kunt me niet blijer maken!’ ■

*Heeft u nog oude fotokaarten en stickers van muziekgroepen? Frans ontvangt ze graag!
Adres: Den Dilleman 11, 5712 XE Someren,
Telefoon: (0493) 843 315*

'COMBI WONEN EN ZORG STAAT VEEL TE WEINIG OP GEMEENTE-AGENDA'S'

Woningen voor senioren met een lichte tot matige zorgbehoefte. Al jaren weten we dat we daarvan te weinig hebben, terwijl steeds meer ouderen ernaar op zoek zijn. Els van Daal, projectleider bij KBO-Brabant, ziet dat veel Brabantse gemeenten geen concrete doelstellingen hebben voor de combinatie van wonen en zorg. Gelukkig komt er wel langzamerhand meer ruimte voor senioren(verenigingen) om mee te praten.

Het probleem is bekend: sinds de klassieke verzorgingshuizen zijn wegbezuinigd, is er een gapend gat tussen thuis wonen en opname in een verpleeghuis. Ouderen die een klein beetje zorg nodig hebben, of op z'n minst mensen om zich heen willen om op terug te kunnen vallen, zoeken soms jarenlang naar een geschikte woning. 'Dit probleem speelt al jaren, we wéten het en toch is het geen verkiezingsthema', stelt Els van Daal vast. Als projectleider bij KBO-Brabant deed ze, met hulp van de Afdelingsbesturen, onderzoek naar het gemeentebestuur en de verkiezingsprogramma's van een aantal Brabantse gemeenten.

Sociaal netwerk

Aan de urgentie van het probleem ligt het niet: er zijn steeds meer ouderen, die bovendien steeds ouder worden.

'Tussen nu en 2040 verdubbelt het aantal ouderen', zegt Van Daal, 'terwijl het aantal zorgmedewerkers stagneert en de beschikbaarheid van mantelzorgers halveert. Een bijkomend probleem is dat het aantal mensen met dementie snel toeneemt. Eén op de vijf mensen krijgt deze ouderdomsziekte.'

En toch: in de verkiezingsprogramma's voor de gemeenteraadsverkiezingen gaat het veel over klimaat en verduurzaming. En ja, ook over het woningtekort, maar nauwelijks in relatie tot de toenemende zorgbehoefte en de afnemende beroepsbevolking, ziet Van Daal. 'Het tekort aan geschikte seniorenwoningen is niet opgelost met een pot geld en ook niet zomaar met nieuwe woningen. Er worden namelijk best wel nieuwe woningen gebouwd, maar het gaat erom: wát wordt er gebouwd? Sluit dat aan bij de wens van bijvoorbeeld veel zestigplussers, die graag met leeftijdgenoten of juist alle generaties in een gebouw willen wonen, waar ze wel zelfstandig zijn, maar toch ook naar elkaar omzien? En waar dus bijvoorbeeld een gezamenlijke ruimte is? Ouderen hebben behoefte aan woningen die voor hen geschikt zijn én betaalbaar zijn én in een goede omgeving staan waar voor hen ook een sociaal netwerk is.'

Betrokken bij woonzorgvisie

Het is belangrijk dat gemeenten een 'woonzorgvisie' hebben en minstens zo belangrijk dat senioren of seniorenverenigingen daarover hebben meegepraat. Van Daal vroeg de KBO-Afdelingen daarnaar. Ruim de helft van de Afdelingen reageerde. Slechts een enkele gemeente blijkt een woonzorgvisie te hebben, al zeggen verscheidene gemeenten eraan te werken. Veel KBO-Afdelingen weten overigens niet of hun gemeente wel of niet werkt aan een woonzorgvisie. 'Een woonvisie is er in veel gevallen wel', »

ELS VAN DAAL
Projectleider Ons wonen
bij KBO-Brabant

'Dit probleem speelt al jaren, we wéten het en toch is het geen verkiezingsthema'

NIEUW in Nederland

Zo lang mogelijk Zelfstandig Thuiswonen!

BEKEND VAN TV

ZIE VIDEO
OP ONZE
WEBSITE

HET NIEUWSTE TYPE **SENIOREN** BOXSPRING!

Voor het eerst een **hoog-laag bed** en **boxspring in -1**. Wie wil er nu een 'ziekenhuis-achtig' bed in huis?

Ervaar het heerlijke comfort van een echte boxspring en het gemak van een zorgbed thuis en dat dan ook nog in een huiselijke sfeer! Keuze uit div. kleuren en 17 verschillende maten, want alles is maatwerk!

Wegens overweldigend succes nu een tijdelijke actie; maak vrijblijvend een afspraak bij u thuis!

Dus wilt u ook:

- Zo Lang mogelijk **zelfstandig** thuis wonen?
- Gemakkelijk rechtopstaand onder uw bed kunnen stofzuigen?
- Bed (uit elkaar) kunnen verrijden?
- Eenvoudig uw bedden kunnen verschonen? en indien nodig een goedgekeurde zorgbed voor later?

Dan is onze nieuwste type senioren Boxspring zeker iets voor u!

543 mensen gingen u voor!

WINNAAR BESTE IDEE 2021!

De Goedkoopste van de BeNelux!

Oude bed? Dat voeren wij kosteloos voor u af. Lever uw oude bed in en u ontvangt max. € 500,- retour.

50% KORTING! ALLEEN VOOR LEZERS VAN DIT BLAD*

NU elektrisch verstelbaar rug en benen + **HOOG/LAAG!**

€ 1995,-* i.p.v. € 3995,-

*Prijs o.b.v. 1 pers. Excl. matras. Maat o.b.v. 80x200cm

- ✓ Rug-/ benen elektrisch verstelbaar + hoog laag functie
- ✓ Verrijdbaar middels onopvallende wieltjes met rem
- ✓ Geen motoren zichtbaar
- ✓ Geen kabels zichtbaar
- ✓ 1 jaar slaap garantie
- ✓ In- uitstap verlichting (optioneel)
- ✓ Ergonomisch maatwerk per individu

Levensloop bestendig bed conform vereisten "Langer thuis wonen, voor nu en later!"

Tillift alsmede zijrekken geschikt!

543
mensen
gingen u voor
beoordeeld met
8,9

BED VOOR NU ÉN MORGEN!
VRAAG NAAR DE HOOG-LAAG FUNCTIE

BEOORDEELD MET EEN

De gildeslapen

8,9

010 333 04 60

info@degildeslapen.nl - www.degildeslapen.nl

ziet Van Daal, 'maar daarin staat doorgaans weinig over wonen in combinatie met een zorgbehoefte. Een alinea over ouderen in je woonvisie maakt nog niet dat je als gemeente een woonzorgvisie hebt.' Afdelingen die ervan op de hoogte zijn dat hun gemeente een woonzorgvisie heeft of daarmee bezig is, worden daar ongeveer in de helft van de gevallen bij betrokken.

Landelijke Taskforce

Op landelijk niveau staat het onderwerp inmiddels wel op de agenda. 'De overheid heeft de Taskforce Wonen en Zorg ingesteld waarin gemeenten, woningcorporaties, zorgbestuurders, zorgverzekeraars en de ministeries van Volksgezondheid en Binnenlandse Zaken samen werken aan oplossingen voor het gat tussen zelfstandig wonen en een verpleeghuis', vertelt Van Daal. 'KBO-Brabant heeft bij de Taskforce aangekaart dat ouderen partij zouden moeten zijn bij de opzet van gemeentelijke woonzorgvisies. Dit is gelukkig door de Taskforce overgenomen en wordt inmiddels ook actief geadviseerd aan gemeenten. Toch geven gemeenten daar nog lang niet altijd gehoor aan, terwijl op lokaal niveau de concrete oplossingen gezamenlijk moeten worden gevonden. Gemeenten gaan over bouwvergunningen en bestemmingsplannen. Als een groep ouderen in een zogeheten Collectief Particulier Opdrachtgeverschap zélf iets wil laten bouwen, is het de gemeente die dat mogelijk moet maken.'

Veel gemeenten blijken dus nog geen concrete doelstellingen te hebben. 'Dat maakt in de praktijk nogal uit. Als je bij het verlenen van bouwvergunningen of in de samenwerking met woningcorporaties of ontwikkelaars kunt verwijzen naar vastgestelde doelstellingen of bestemmingsplannen, dan gaan processen gemakkelijker en komt realisatie van

gewenste woningen sneller in zicht. De tijd dat gemeenten voor alles wat met zorg te maken heeft, verwijzen naar het zorgkantoor, moet echt voorbij zijn. Het is noodzaak om zorgorganisaties en seniorenverenigingen, net als woningcorporaties, te betrekken bij de woonzorgvisie.'

Creatieve oplossingen

Een gezamenlijke aanpak van de woonzorgbehoefte onder ouderen is in het belang van de hele samenleving, benadrukt Van Daal. 'De zorgkosten zijn nu al hoog. Als we op deze voet doorgaan, zouden ze in 2040 twee of drie keer zo hoog zijn. Dat kan niet. We moeten dus creatief op zoek naar verschillende woonzorg-oplossingen. Nieuwbouw of woningsplitsing bijvoorbeeld. Of het makkelijker maken van al dan niet flexibele woonvormen op het erf van een bestaand huis. Een combinatie van informele en professionele zorg blijkt in de praktijk goed te werken. Dat zie je bijvoorbeeld in het woonhof-concept, waar ouderen op elkaar kunnen terugvallen - uiteraard zonder intensieve zorg voor elkaar te hoeven leveren.' De gemeenteraadsverkiezingen zijn het moment bij uitstek om gemeentelijke partijen te bevragen over hun woonzorgplannen, beklemtoont Van Daal. 'Gemeenten hebben de taak om een woonzorgvisie op te stellen. Dat hadden ze zelfs al in 2021 moeten doen. Ondertussen zien we de behoefte aan geschikte woningen toenemen. De verkiezingen zijn hét moment om partijen daar op te wijzen.' ■

Bron kaart: Provincie Noord-Brabant

Bron woonzorgvisies: Regiomonitor 2021

Zorgverzekeraars Nederland

TRAINING: LOBBYEN BIJ DE GEMEENTE

KBO-Brabant heeft in 2021 Afdelingsbestuurders een trainingsprogramma aangeboden over lobbyen bij de gemeente: hoe zet je een onderwerp op de agenda? Het trainingsmateriaal is nog steeds beschikbaar op www.kbo-brabant.nl

Zoek op *aanloop gemeenteraadsverkiezingen*. De training gaat onder andere over de woonzorgproblematiek. 'Steeds meer KBO-Afdelingen pakken het onderwerp op', ziet projectleider Els van Daal. 'In een aantal gemeenten is bijvoorbeeld al overleg tussen woningcorporaties, zorgorganisaties, seniorenverenigingen en de gemeente. Dat is belangrijk, want veel gemeenten beseffen nog te weinig wat het effect van vergrijzing zal zijn en wat dat zou moeten betekenen voor het gemeentelijk beleid.'

OPEN BRIEF

Februari, 2022

Aan alle AOW'ers in Nederland,

De AOW is in 1957 ingevoerd, nu 65 jaar geleden. Dat zou vandaag een feest waard moeten zijn. Maar helaas, er dreigt dit jaar juist een drama met de AOW. Het nieuwe kabinet wil de AOW met pensioen sturen.

De AOW is een gegarandeerde uitkering van de staat voor alle gepensioneerden in ons land. In 1965 is deze AOW-uitkering verhoogd tot het sociaal minimum. Dat is het bedrag dat iemand minimaal nodig heeft om van te leven. In 1980 is deze koppeling van de AOW aan het netto minimumloon in de wet vastgelegd. Het nieuwe kabinet wil deze koppeling nu loslaten.

Het minimumloon stijgt volgens het regeerakkoord de komende jaren met 7,5%. De sociale uitkeringen stijgen dan mee, maar de AOW niet meer. Dat staat tussen haakjes weggestopt in het regeerakkoord.

Denk eens na wat dit betekent: er geldt straks één bestaansminimum voor mensen met een minimumloon of een uitkering en tweede, lager bestaansminimum voor mensen met alleen AOW.

Dat is asociaal en discriminerend en daarom onacceptabel. We kunnen dat niet zomaar laten gebeuren.

Het nieuwe kabinet heeft in de Eerste Kamer gelukkig geen meerderheid. Ik zal mijn best doen om samen met de andere oppositiepartijen in de Eerste Kamer dit onzalige plan tegen te houden.

U kunt daarbij helpen door steun aan onze petitie 'Red de AOW' op internet. Die vindt u op www.redonzeaow.nl

Dit voornemen van het nieuwe kabinet toont weer eens aan hoe belangrijk het is dat ouderen zich blijven organiseren. Seniorenorganisaties en ook 50PLUS verdienen uw steun, nationaal en ook lokaal.

Hoogachtend,

Martin van Rooijen
Fractieleider 50PLUS
Eerste Kamer der Staten-Generaal

5 VRAGEN over AOW en minimumloon

Het kabinet wil de AOW niet volledig laten meestijgen met het minimumloon. Daarop is veel kritiek. Wat betekent dit plan voor mensen die AOW ontvangen?

Hoe is het nu geregeld?

Iedereen die ouder is dan 66 jaar en 7 maanden, ontvangt de ouderdoms-uitkering AOW. Die uitkering is op dit moment gekoppeld aan het wettelijke minimumloon voor werknemers van 21 jaar en ouder. Stijgt het minimumloon, dan gaat ook de AOW omhoog. De hoogte van de AOW is nu voor alleenstaanden 70 procent van het minimumloon, voor gehuwden en samenwonenden 50 procent van het minimumloon. Deze percentages zijn al tientallen jaren gelijk.

Wat verandert er?

Het nieuwe kabinet wil de AOW loskoppelen van het minimumloon. Veel partijen - ook de regeringspartijen - willen dat het minimumloon omhooggaat, zodat werken meer loont. Boven op de gebruikelijke halfjaarlijkse stijging van de minimumlonen wil het kabinet de minimumlonen 7,5 procent extra laten stijgen. Het nieuwe kabinet wil de AOW-uitkeringen wél laten meestijgen met de halfjaarlijkse stijgingen van het minimumloon, maar niet met die extra 7,5 procent. De AOW is daardoor voor gehuwden en samenwonenden straks nog maar 46,52 van het minimumloon en voor alleenstaanden 65,13 procent.

Was dit te verwachten?

Nee. De loskoppeling van AOW en minimumloon stond niet in de verkiezingsprogramma's van de regeringspartijen VVD, D66, CDA en ChristenUnie. Kiezers konden er dus geen rekening mee houden bij het uitbrengen van hun stem. Oppositiepartijen willen dat het nieuwe kabinet het plan intrekt, maar het kabinet lijkt dat vooralsnog niet van plan.

Wat is het gevolg?

Als de ont koppeling doorgaat, daalt het inkomen van AOW-gerechtigden ten opzichte van dat van werknemers. Voor een deel van de gepensioneerden wil het kabinet deze inkomensdaling compenseren door de ouderenkorting te verhogen. Ouderen met de laagste inkomens hebben echter niets aan een hogere ouderenkorting, omdat ze toch al (vrijwel) geen belasting betalen. Zij kunnen een hogere korting daardoor niet 'verzilveren'. Daarnaast bestaat het risico dat na deze aanpassing - een trendbreuk sinds de koppeling in 1980 werd ingevoerd - de AOW in de toekomst verder aangepast zal worden.

Doet iemand hier iets aan?

Jazeker. KBO-Brabant en andere ouderenbonden doen samen met oppositiepartijen hard hun best om dit regeringsvoornemen van tafel te krijgen. Het is nog niet duidelijk of dat lukt. ■

Otolift, dé meest

gekochte traplift

van Nederland

- ✓ Uw trapleuning blijft zitten
- ✓ Brede kant van de trap blijft vrij
- ✓ Niet goed = geld terug
- ✓ Huren, nieuw en tweedehands
- ✓ Slechts 48 uur levertijd

Dunste enkele
rail ter wereld!

€750,-
Korting

t/m 28-02-22

+ Gratis
5 jaar
garantie

Ontvang gratis
onze brochure!

Stuur mij een gratis brochure

Naam

Adres

Postcode/plaats

Telefoon

015MAG021

Bel gratis **0800 - 444 777 5** of ga naar **www.otolift.nl**

Langer thuis blijven wonen, maar heeft u moeite met traplopen?

Zo lang mogelijk in je eigen huis blijven wonen. Dat is de wens van een ruime meerderheid van de 55-plussers. Ook als gezondheidsklachten er op latere leeftijd voor zorgen dat hun woning niet meer goed toegankelijk is. Als de trap een obstakel wordt, vormt een traplift dé oplossing. Juist omdat iedere trapsituatie en persoonlijke wensen anders zijn, ontwikkelde Koninklijke Otolift een traplift die een oplossing biedt voor vrijwel elke trap.

De innovatieve Otolift Modul-Air bestaat uit meerdere, perfect op elkaar aansluitende, modules. Hierdoor is de traplift heel makkelijk op maat te maken voor eigenlijk alle soorten trappen: rechte trappen, trappen met een of meerdere bochten en spil- en wenteltrappen. De traplift kan ook aan de buiten- of binnenzijde van trappen geplaatst worden. Bij plaatsing aan de binnenzijde kan de trapleuning in de meeste gevallen blijven zitten en blijft de trap veilig beloopbaar.

Slechts 48 uur levertijd

Een bijkomend voordeel van de innovatieve opbouw van de Otolift Modul-Air is de zeer korte levertijd. Koninklijke Otolift heeft een grote bibliotheek van modules, die op voorraad gemaakt worden in de fabriek. Hierdoor kan de modulaire traplift in veel gevallen volledig uit voorraad geleverd worden.

Veilige traplift

Tijdens het ontwerpproces van de Otolift Modul-Air is er ook veel rekening gehouden met de veiligheid van de gebruiker. Zo komt de traplift automatisch en zachtjes tot stilstand wanneer

er een obstakel op de trap ligt en kan de stoel zich zijwaarts of achterwaarts naar boven en beneden bewegen, waardoor plaatsing al mogelijk is op trappen van minimaal zestig centimeter. En dankzij het ingebouwde noodprogramma kan de traplift ook bij stroomuitval veilig gebruikt worden.

Duurzaam en herbruikbaar

Om een zo lang mogelijke levensduur te garanderen, bestaat de Otolift Modul-Air uit duurzame en slijtvaste materialen. In combinatie met de modulariteit zorgt dit ervoor dat de traplift 100% herbruikbaar is. Ingenomen trapliften worden, na een volledige inspectie en een grondige schoonmaakronde, gereconditioneerd. Zo ontvangt de klant altijd een tweedehands traplift die zo goed als nieuw is en voldoet aan de strengste kwaliteits- en veiligheidseisen. Ook de andere trapliftmodellen van Koninklijke Otolift Trapliften worden zo duurzaam mogelijk geproduceerd. Zo kunnen de Otolift Two, het degelijke tweebuizenmodel, en de Otolift Line, dé traplift voor rechte trappen, volledig opnieuw ingezet worden.

Koninklijke Otolift

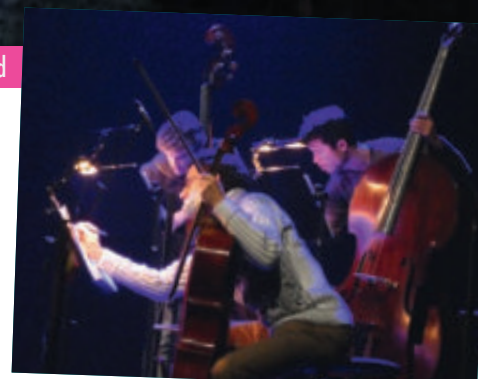
Wilt u meer weten over de Otolift Modul-Air? Vraag dan gratis een brochure aan of maak een geheel vrijblijvende afspraak om de mogelijkheden voor uw trap te bespreken.

Kijk op www.otolift.nl of bel gratis naar **0800 444 777 5**.

Luisteren, bewegen & ontmoeten tijdens **GRIJS GEDRAAID**

• Gerard van Maasakkers trapt het programma af

• Kunst- en cultuurparticipatie zijn goed voor de gezondheid

Een middag genieten van muziek en bewegen, en ten slotte nog iets moois creëren? Dat kan tijdens *Grijs Gedraaid*: een uniek programma voor ouderen waarbij 'ontmoeting' centraal staat. Hoe het er tijdens zo'n inspirerende middag aan toe gaat, beleefden we in december 2021 in Waalwijk.

Hoewel ouderen steeds langer fit en vitaal blijven, zijn er ook veel mensen die minder sociale contacten hebben naarmate de leeftijd stijgt. Om daar iets aan te doen, hebben Kamerata Zuid, Switch2Move, Stichting Stoute Schoenen, Stichting Vier het Leven en KBO-Brabant *Grijs Gedraaid* georganiseerd. Dat is een uniek programma voor ouderen, waarbij muziek, beweging, creatie en ontmoeting centraal staan. Frank Adams is artistiek leider van strijkorkest Kamerata Zuid: 'Kunst- en cultuurparticipatie heeft een positief effect op de lichamelijke en geestelijke gezondheid van ouderen. Het doel van *Grijs Gedraaid* is het stimuleren van ontmoeting. We willen graag dat ouderen bijvoorbeeld door een kleinkind, buurvrouw of vriend worden meegenomen naar het theater. Leeftijd of eventuele lichamelijke beperkingen vormen geen belemmering bij *Grijs Gedraaid*: iedereen kan meedoen!'

Lastige maand

In Theater De Leest in Waalwijk wordt op 14 december het derde *Grijs Gedraaid*-

concert gegeven. Een flink aantal KBO-leden zit afwachting in de zaal. Jacqueliën Cuppers van KBO-Brabant legt uit waarom de vereniging zich bij het initiatief heeft aangesloten: 'December is vaak een lastige maand voor ouderen die minder sociale contacten hebben. Als seniorenvereniging ondersteunen we dit initiatief dan ook van harte. Bij elk concert in Brabant zijn er vrijwilligers van KBO-Brabant actief om de organisatie te helpen bij de activiteiten.' Een van hen is Els van Laarhoven. Zij is druk bezig met het klaarleggen van de clipboards: 'Ik ben gestopt met werken en zet me regelmatig in als vrijwilliger bij activiteiten. Zeker in deze coronatijd moet je zelf actie ondernemen om toch onder de mensen te komen.'

Geweldig instrument

Gerard van Maasakkers trapt het programma af. Onder leiding van Kamerata Zuid brengt hij de zaal alvast goed in de stemming. Er wordt volop meegezongen met liedjes als *Hee gaode mee* en een mix van nummers uit de jaren zestig, zoals *Zachtjes tikt de regen* van Rob de Nijs. Na Gerards optreden daagt choreograaf en danser Andrew Greenwood van Switch2Move de bezoekers uit om vanuit hun stoel in beweging te komen. Op het podium doet hij op muziek de bewegingen voor. Andrew begint met de vingers, vervolgens handen, armen, schouders en ten slotte de voeten en benen. De zaal doet enthousiast mee, tot tevredenheid van de choreograaf: 'Door de huidige maatschappij hebben we de neiging om mensen af te schrijven zodra ze een bepaalde leeftijd hebben bereikt. Wat ik persoonlijk wil bereiken, is dat deze geweldige mensen zien dat ze nog zoveel kunnen. Ons lichaam is een geweldig instrument dat moet worden geactiveerd. En dat lukt het best in een groep mensen op muziek.'

Houd de website www.kameratazuid.nl in de gaten voor informatie over *Grijs Gedraaid* en het project *Grijs Draait Door*.

Relaxfauteuils
Handmatig
> 280 modellen

Relaxfauteuils
op draaivoet
> 230 modellen

Relaxfauteuils
klassiek
> 55 modellen

Designfauteuils
ook relax
> 25 modellen

Kamerfauteuils
ook relax
> 30 modellen

Relaxfauteuils
Sta- op functie
> 90 modellen

Relaxfauteuils
van, voor aanbiedingen
Nu: > 200 modellen!

Relaxfauteuils
compleet op maat
> 65 modellen

Meer dan
350
relaxfauteuils
onder 1 dak

Uw relax of sta- op fauteuil thuis uitproberen?
Wij komen graag bij u aan huis voor een demonstratie.

Nu: Meer dan 190 sta- op fauteuils direct uit voorraad leverbaar.

Al ruim 45 jaar hét adres voor comfort en kwaliteit

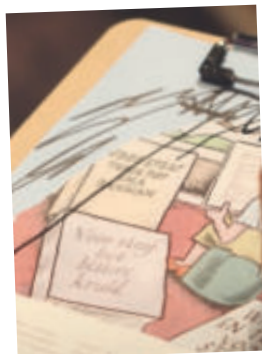
Teun Arts

Kijk voor een indruk van ons assortiment op www.teunarts.nl

Boersestraat 11, 5454NG, Sint Hubert. In St.Hubert op de rotonde richting Wanroij, dan 3e weg links, 1e rechts.

Blind tekenen

Jessica Donders van de Stichting Stoute Schoenen verzorgt de kunstzinnige slotactiviteit. 'Ons motto luidt: "ik heb het nog nooit gedaan dus ik denk dat ik het wel kan". Onder begeleiding van kunstprofessionals dagen we ouderen uit om hun talenten te ontdekken. We gaan onzekerheden loslaten en de kracht van kunst ervaren.' De deelnemers ontvangen de blind-tekenen-activiteit met de nodige hilariteit. Gewapend met pen, papier en clipboard gaan zij hun onbekende buurman of -vrouw tekenen. Daarbij kijken ze elkaar op anderhalve meter afstand recht in de ogen aan, dus zonder naar het papier te kijken. Op het podium doet Jessica de opdracht voor met Gerard van Maasakkers als 'model'. Jessica: 'Het draait niet om het eindresultaat. We

willen mensen leren om goed te kijken. Wat zijn de karakteristieke kenmerken van iemands gezicht?' Terwijl het orkest speelt, tekenen de aanwezigen enthousiast. Deelnemer Louis Hoffman vindt het in elk geval een uitdaging: 'Je pen mag niet van het papier komen; je moet het gezicht in één bewegende lijn tekenen. Het is lastiger dan ik dacht, maar grappig om te doen.'

Enthousiaste gezichten

Na afloop van de activiteit zamelen de vrijwilligers van KBO-Brabant de tekeningen in. De kunstwerken worden direct in de foyer opgehangen, zodat iedereen de resultaten kan bewonderen. Louis meent zichzelf te herkennen op een van de tekeningen. 'Kijk, ik zie volgens mij mijn kale hoofd en bril! Maar zo zien er wel meer bezoekers uit, zie ik nu', lacht hij. Vrijwilligster Els heeft deze middag licht ondersteunde activiteiten verricht, en kon in de zaal ook meegenieten van de middag. 'Het programma vond ik erg leuk en afwisselend. Ik houd van klassieke muziek en Gerard van Maasakkers zorgde voor wat luchtigheid. En ik heb vooral genoten van de enthousiaste gezichten in de zaal. Daar doe je het voor!'

Grijs Draait Door

Vanwege de coronamaatregelen is er helaas geen nazit mogelijk. Maar dat betekent niet dat *Grijs Gedraaid* voor de bezoekers is afgelopen. Zij kunnen zich aanmelden voor een vervolgtraject. Frank Adams licht toe: 'Het follow-up programma heet *Grijs Draait Door*. In elke stad waar we spelen, willen we lokale culturele organisaties aan ons binden. Zo willen we een maatschappelijke bijdrage leveren en de eenzaamheid van ouderen doorbreken. We willen daadwerkelijk impact creëren.' ■

Grijs Gedraaid

In Brabant vond in december 2021 de pilot van *Grijs Gedraaid* plaats met zanger Gerard van Maasakkers. Aanvankelijk een reeks van negen concerten, maar vanwege de aangescherpte coronamaatregelen kwamen de laatste zes concerten helaas te vervallen. *Grijs Gedraaid* krijgt dit jaar een landelijk vervolg met zanger Marcel van Veenendaal (van de band Di-rect) en zangeres Karsu Dönmez.

Stichting Stoute Schoenen

Stichting Stoute Schoenen biedt een uniek recept voor het welzijn van ouderen, extra levenslust en een positief zetje richting nieuwe sociale contacten. Dit doen zij door activerende en vitaliserende kunst- en cultuurprogramma's te organiseren voor ouderen. Voor meer informatie zie: www.stichtingstouteschoenen.com

Switch2Move

Switch2Move zet zich in voor het welzijn van ouderen door gecombineerde beweegprogramma's aan te bieden, met als doel het verbeteren van lichamelijke functies, het denkvermogen en de algemene gezondheid. Voor meer informatie zie: www.switch2move.nl

Bemiddeling in 24uurs zorg,
begeleiding en toezicht thuis!

100% betaalbaar vanuit een PGB
& geen wachtlijst!

Onze zorgprofessionals komen
vrijblijvend en kosteloos bij u thuis
om uw zorgvraag en te bespreken!

www.haalzorginhuis.nl

Telefoon: 0619249429
Email: info@haalzorginhuis.nl

Alleen ... of liever een arm om je heen?

Samen oud worden was de bedoeling, maar het leven besliste anders. Het Relatiebureau (v/h Stichting Date) kan u helpen zoeken naar een nieuwe partner, discreet en vertrouwd.

Het Relatiebureau
Duurzame relaties

- Persoonlijke begeleiding en voorstellen
- Onbeperkte kennismaking en hoge slagingskansen
- Wij werken landelijk, een consulente bezoekt u altijd thuis

Het Relatiebureau
Bel 085 - 0765 365
of mail
info@hetrelatiebureau.nl
www.hetrelatiebureau.nl

Erkend door BVSK / Singleskeurmerk / Geschillencommissie

WAAIJENBERG

MOBILITEIT

Inruil van uw
auto mogelijk!

Taxatie,
demonstratie
en service/
reparatie bij u
aan huis!

Wiltonstraat 26
3905 KW Veenendaal
Tel: 0318 - 51 12 51

Keienbergweg 48
1101 GC Amsterdam Z.O.
Tel: 020 - 691 76 49

De Savornin Lohmanplein 3a
2566 AA Den Haag
Tel: 070 - 325 65 05

* Private lease bedrag excl. verzekering

Brommobiel | Cante
rijbewijs AM | rijbewijs B

Rijden ZONDER (auto)rijbewijs vanaf € 199,- per maand*

waaijenberg.com

Oproep plaatsen?

Bent u op zoek naar een maatje? U kunt uw oproep sturen naar KBO-Brabant o.v.v. 'Contactoproep Ons'. Vermeld uw adres, telefoonnummer en e-mailadres. Een oproep plaatsen kost €15,-. Als er meer oproepen zijn dan ruimte in dit blad, dan leggen we een wachtlijst aan.

BR.O.NR. 3.001/22 Ik zou graag in contact willen komen met een lieve en betrouwbare man, die ook van de natuur, van dieren, van fietsen en van wandelen houdt en die ook, net zoals ik, sociaal is. Ik ben 69 jaar. Als dit je aanspreekt en je komt ook uit Uden, schrijf me dan gerust hoor! Groetjes van mij.

BR.O.NR. 3.002/22 Weduwe van 76 jaar zoekt een gezellige, aardige man voor vriendschap zonder bijbedoelingen. Samen een terrasje pakken, uit eten gaan, stukje autorijden (zelf niet in bezit van auto), kaartje leggen of gewoon thuis een fijn gesprek met elkaar. Reacties liefst met foto en telefoonnummer, omgeving 013.

Reageren?

Stuur uw bericht in een gesloten envelop naar KBO-Brabant en zet linksboven op de envelop: 'Reactie Contactoproep Ons' en het nummer van de oproep waarop u reageert. Wij sturen uw envelop ongeopend door. Vermeld uw naam, adres of e-mailadres in uw reactie, zodat de ontvanger contact met u kan opnemen.

Adres

KBO-Brabant,
Postbus 3240, 5203 DE
's-Hertogenbosch of
contactadvertentie@kbo-brabant.nl

Groet & Ontmoet

Mocht u uw oproep liever online plaatsen, dan kunt u dat doen op Groet & Ontmoet op www.kbo-brabant.nl Groet & Ontmoet staat garant voor veel gezellige contacten!

Is uw oproep geplaatst?

Vergeet u niet om altijd een reactie te sturen, óók aan de mensen met reacties waar u verder niet op in wenst te gaan? Het is maar een kleine moeite en het wordt heel erg op prijs gesteld!

BR.O.NR. 3.003/22 Vrouw, 75 jaar, zoekt zorgzame, liefdevolle man voor een platonische weekendrelatie. Hou jij van koken (ik niet), wandelen, fietsen, cultuur, kunst, terrasje en woon je ook in regio 0413, reageer dan.

BR.O.NR. 3.004/22 Ik ben een weduwnaar van 75 jaar oud. Ik zoek een lieve vrouw tussen de 70 en 75 jaar oud in de omgeving 0492/0493. Ik rook en drink niet. Ik ben voor alles in: fietsen, wandelen, terrasje pakken en winkelen. Ik ben in het bezit van een auto. Lijkt het je leuk om mij beter te leren kennen, aarzel dan niet om te schrijven.

BR.O.NR. 3.005/22 Weduwe, 78 jaar, zoekt kennismaking met weduwnaar. Ik heb kinderen en kleinkinderen. Ik hou wel van koken. Ben wel huiselijk maar ben niet graag alleen. Ik woon in Kerkdriel (Gelderland).

BR.O.NR. 3.006/22 Weduwnaar, 90 jaar, zoekt lieve vrouw om de eenzaamheid op te lossen. Ik rook niet, drink niet, ik rij wel auto. Afstand is geen bezwaar. Regio 040.

BR.O.NR. 3.007/22 Weduwnaar, 77 jaar, zoekt een aardige, lieve vrouw, leeftijd tussen de 70 en 80 jaar, om samen nog te genieten van het leven. Ben in het bezit van 'n auto. Liefst uit omgeving Midden-Brabant. Ik zie je reactie, liefst met telefoonnummer, met belangstelling tegemoet.

BR.O.NR. 3.008/22 Weduwe van 73 zoekt een leuke man van 70 à 75 jaar om samen een mooi leven te hebben. Ik hou van wandelen en fietsen. Verder hou ik van gezelligheid en mooie reisjes en een leuke invulling aan het leven te geven. Reacties liefst met telefoonnummer en een foto. Omgeving Noord-Brabant 0486.

UW HUIS
BLIJFT
UW THUIS

reddot winner 2021

Ontdek onze nieuwe promotie*

Met een S200 traplift

Uw huis is niet zomaar een huis. Het is een vat vol herinneringen. Het groeide met u, uw gezin en de steeds veranderende omstandigheden mee en kan dat ook in de toekomst blijven doen. De trapliften van TKE, eerder bekend als thyssenkrupp, werden namelijk ontwikkeld om u maximale onafhankelijkheid te bieden in uw dagelijkse routine. Zo kan uw huis nog heel lang uw thuis zijn.

Meer informatie over product of actie? Bel 0800-5003 of ga naar www.trapliften.nl

*Actie onder voorwaarden, zie trapliften.nl

In elke editie van **Ons** maakt u kans op een leuke prijs. Los de puzzel op, stuur uw oplossing naar de redactie en win het boek **De eenzame schaatser**.

Stuur de oplossing van de puzzel, uw naam, adres en telefoonnummer vóór 25 maart 2022 naar: Redactie *Ons*, Postbus 3240, 5203 DE 's-Hertogenbosch. Of mail naar: puzzelpagina@kbo-brabant.nl Vermeld als onderwerp: 'puzzel *Ons* 3'.

jong mens	▼	grote bijl	▼	windas	▼	een beetje zielig	▼	draagzak	▼7
ijshockeyschijf		sofa	▼					kleine plaats	
	▶	9		aardnoot	▶	2			
laagste zangstem	▶			goudgewicht		godin v.d. dageraad	▶		
						eerste vrouw	▼		
plus	▶		tint	▶				5	meteen
brandgang									
3	▶		godsdiens	6	dierentuin		per dag		
							anker-touw		
Romeinse keizer		zeerover	▶					verbond	
		koraaleiland	▼						
	▶					eenheid van tijd	▶	8	
						opstootje	▼		
draaiing		veldtoilet	▶	1					
		tot afscheid	▼						
10	▶						intensive care	▶	
jong schaap	▶				slijtage	▶		4	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Winnaars puzzel *Ons* 12

De oplossing van de puzzel was: **personenalarmering**.

De winnaars van het prentenboek *Het kerstfeest van de Timmerman* zijn: P. van de Braak, M. Heijms, F. Mouchaers, A. Robbeson en C. van de Wiel

Hartelijk gefeliciteerd!

Puzzel mee en win! Een van de vijf te winnen exemplaren van het boek *De eenzame schaatser*.

Gepensioneerd gynaecoloog Willem Brouwer schrijft over zijn beleving als toerrijder van de Elfstedentocht van 18 januari 1963, die bekend staat als de zwaarste tot nu toe. Tijdens het schaatsen van de tocht is Willem een 21-jarige geneeskundestudent die zo'n indruk maakt op een medestudente, dat die dag grote

gevolgen krijgt voor de rest van hun leven.

Willem Brouwer, *De eenzame schaatser*,

ISBN: 9789083114576, € 20,- Het boek is bij elke (online) boekhandel te koop.

**Liliane
Fonds**

open de wereld
voor een kind
met een handicap

Geef kinderen met een handicap een toekomst

Het Liliane Fonds steunt kinderen met een handicap op de armste plekken van de wereld met individuele hulp op maat. Zoals Sophia uit Oeganda, die geboren is met klompvoetjes. Lokaal, concreet en doeltreffend. Dat doen we al 40 jaar.

Overweegt u om na te laten aan kinderen met een handicap?

- Ik ontvang graag de nalatenbrochure 'Een geschenk voor het leven' van het Liliane Fonds
- Ik wil graag informatie over het Liliane Fonds als executeur
- Ik wil graag een persoonlijk gesprek met een adviseur

Naam: Voorletters: M / V

Adres:

Postcode: Plaats:

Telefoonnummer: Geboortedatum:

Stuur deze bon in envelop zonder postzegel naar:

Stichting Liliane Fonds, t.a.v. Hester Klute, Antwoordnummer 10855, 5200 WB 's-Hertogenbosch

Het Liliane Fonds legt uw gegevens vast conform de Algemene verordening gegevensbescherming. We gebruiken deze gegevens om u per post en telefoon te informeren over onze activiteiten, projecten en manieren waarop u ons werk kunt steunen. Als u dit niet wenst, kunt u dat doorgeven via bovenstaand Antwoordnummer, voorlichting@lilianefonds.nl of telefoon 0800- 7 800 800.

www.lilianefonds.nl/nalaten

 0800 - 7 800 800 (gratis)

advertentie

Deze stretchbroek is perfect te combineren

Stretchbroek LOUISA

67% katoen, 28% polyamide, 5% Elasthan;
Wasbaar

3516-983 wit	3518-360 zand
3519-985 zwart	3960-888 lichtblauw
3962-882 erwtenegroen	8081-480 steengrijs
8348-845 papaja	8936-129 marine
8937-265 rood	8938-527 roze

N-Maten 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54
 K-Maten 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27
 EK-Maten 195, 205, 215, 225, 235, 245, 255, 265, 275
 Lengte 104 cm 98 cm 94 cm

(Bent u kleiner dan 1,65 m? Bestel dan onze K-Maten.
Bent u kleiner dan 1,57 m? Bestel dan onze EK-Maten)

€ 79.95 € 39.95

atelier
GOLDNER

www.goldner-fashion.com

Nu met gratis verzending!

- met een aangesneden tailleband
- twee schuine zakken met ritssluiting
- elastische tailleband

KENNISMAKINGSPRIJS

Stretchbroek

79.95

39.95

Zolang de voorraad strekt

U bespaart € 40

Profiteer nu van deze kennismakingsaanbieding – nu met **gratis verzending!**

Klantnummer (indien voorhanden)

Straat en huisnummer

Voorletters en achternaam

Postcode en woonplaats

Telefoonnummer

E-mailadres

AANTAL	BESTELNUMMER	MAAT	ARTIKELOMSCHRIJVING	PRIJS
			Stretchbroek LOUISA	

JA, ik bestel en betaal nu **geen portokosten. Actiecode F22-4837-03.** (Graag aankruisen indien gewenst.)

Ik bestel **op rekening** en betaal binnen 14 dagen met behulp van de meegeleverde acceptgiro.

U bestelt volgens de algemene leverings- en betalingsvoorwaarden zoals vermeld op www.goldner-fashion.com.

Informatie over de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de bescherming van uw persoonsgegevens vindt u op www.goldner-fashion.com.

Geboortedatum (DD-MM-JJ)

Datum

Handtekening

Zo kunt u bestellen:

Telefoon:

030 – 65 92 500

E-mail:

info@goldner.nl

Internet:

www.goldner-fashion.com

Schriftelijk:

atelier GOLDNER
Antwoordnummer 4200
3970 PC Bunnik

*Geef de actiecode telefonisch of online door. Niet geldig op lopende bestellingen. De actie is niet te combineren met andere acties en kan niet worden omgezet in contanten. Per klant kan slechts één actiecode ingediend worden. Levering zolang de voorraad strekt.

Graag telefonisch of online de actiecode

F22-4837-03

doorgeven

thuiswinkel waarborg

advertentie

Der Brabander Busreizen

Komt u ook (weer) beleven waarom deze zó populair zijn?

Al talloze busgasten hebben we bij 'Der Brabander' mogen verwennen met een heerlijke, goed verzorgde vakantie. Aan werkelijk alles is gedacht: een van alle gemakken voorziene keurige kamer, heerlijke maaltijden (ieder dieet mogelijk), gezellige avonden en een veelzijdig excursieprogramma. Met een ervaren en vriendelijke chauffeur. Familie Meurs staat samen met een vriendelijk, behulpzaam en gastvrij team mensen garant voor een aangenaam en onvergetelijk verblijf zoals u dat alleen bij Der Brabander in Winterberg vindt! Inmiddels hebben al zoveel mensen een fijne vakantie bij ons gehad, dat er zeker weten iemand in uw omgeving kan vertellen hoe leuk het was! Vraag maar eens rond!

Natuurlijk houden we ons volledig aan de coronamaatregelen, maar zonder dat u daar vakantiegevoel voor in hoeft te leveren!

**BIJ NEGATIEF
REISADVIES
KOSTELOZE
ANNULERING**

Inbegrepen bij alle busreizen:

- Busreis vanaf opstapplaats naar Winterberg en terug
- Kofferservice
- Excursies en (bijna) alle entrees inclusief
- Ontvangstcocktail
- Verblijf in een prettige kamer met eigen badkamer (met beugel indien gewenst)
- Uitgebreid ontbijtbuffet
- Heerlijke diners met keuze uit 5 hoofdgerechten (alle dieeten mogelijk)
- Vele leuke avonden met o.a. fakkeltocht, bingo, quiz en live muziek.
- U kunt vanaf uw hotelkamer gratis telefoneren naar vaste nummers in Nederland en België.

5-daagse reizen (4 overnachtingen)		Verschillende categorieën					
Vertrekdatum		Klein	Stand.	Stand. +	Royal	St+ met 2 slpk	App. met 2 slpk
4 april		329	359	369	419	389	459
11 april		329	359	369	419	389	459
25 april	voordeelreis	369	399	409	459	429	459
22 mei	voordeelreis	369	399	409	459	429	479
30 mei (zondag - donderdag)		369	399	409	459	429	479
6 juni		369	399	409	459	429	479
13 juni		369	399	409	459	429	479
20 juni		369	399	409	459	429	479
11 juli		369	399	409	459	429	479
5 september		369	399	409	459	429	479
26 september		369	399	409	459	429	479
10 oktober		369	399	409	459	429	479
17 oktober		369	399	409	459	429	479
12 december	adventreis	349	379	389	439	409	459

8-daagse reizen (7 overnachtingen)		Verschillende categorieën					
Vertrekdatum		Klein	Stand.	Stand. +	Royal	St+ met 2 slpk	App. met 2 slpk
15 april (incl. Pasen)	voordeelreis	519	559	589	629	624	709
8 mei		559	599	629	669	664	749
27 juni		559	599	629	669	664	749
4 juli		559	599	629	669	664	749
26 augustus		559	599	629	669	664	749
11 september		559	599	629	669	664	749
19 september		559	599	629	669	664	749
30 september		559	599	629	669	664	749

Alle prijzen zijn per persoon en op basis van twee personen per kamer of appartement (1-persoonskamers op aanvraag)

Opstapplaatsen: Zevenbergen, Breda, Tilburg, Eindhoven, Veghel en Nijmegen.
(voor de exacte tijden en locaties kijkt u op www.brabander.nl/busreizen).

Het programma en meer vindt u op www.brabander.nl/busreizen